

Mahjas weesis.

Maksa ar pefuhtifchanu par paši:

par gadu 1 rub. 60 kap.
pufgadu 85

Maksa beš pefuhtifchanas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
pufgadu 55
3 mehnešči 30

Mahj. w. teel isdohs festdeemahm no p. 10 fahstoh.

Maksa par fludinashanu:

par weenas fleijas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eeneem, maksa 10 kap.

Kedatziņa un ekspedizija Rīgā.

Ernst Plates bilšu- un grahmatu- druktawā pē Vēstera bafnizās.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpafschneeks un apgahdataijs.

Mahjas weesis isnah! ween reis pa nedeku.

N° 5.

Sestdeenā 4. Februar.

1878.

Kahditajs.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas. Gelfshemes sinas. No Rīgas: jaunee runas-wihri. No Mahlpils: teefas-nama eefwehtifchana. No Kraulleneefschecm: ifflaidrojums. No Lēpajas: turgofchana. No Kasanes: ne-auglīgs gads. Weera-preefchlitumi. Ubrse mes sinas. No Berlīnes: sozjaldemokrātu buhščana. No Austrijas: ahriģa politika. No Romas: pahwesta zefschanu. No Londones: Serwera-Pafchas wahrdi pah Anglijas wiltibu. Rīgas beedriba, kas gahda par allu behrnu fchlofchana. Pahwests Pius IX. miris. Dahmanas preefch kara-ewainoteem. Pēelikumā: Nefshwais weesis. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rīgas. R. Latw. beedribas runas-wihri, preefchneekus zeldami, eezehla fchahdus fungus preefchneezibā: R. Kalninu — par beedribas preefchneeku; Ch. Bergi — par preefchneeka weetneeku; J. Wiedu — par rakstu-wedeju; N. Plawneeku — par mantas finataju; G. B. Rambergi — par beedru-finataju; Fr. Pauli — par grahmatu wedeju; A. Ahbrandtu — par fahrtibas-komifijas preefchneeku un J. Dombrowski — par ekonomijas un nama pahrfinataju. Imekleschanas-komifija eezehla tohs fungus: J. Einbergi, A. Weberi, J. Sakkti, Ch. Bergi un S. Rowizku. Teaterakomifija: Ch. Bergi. Gada fwehtku komifija eewehleja tohs fungus: R. Kalninu, A. Ahbrandtu, R. Thomfonu, P. Lerchendorfu un G. B. Rambergi.

No Rīschinewas. Rā „Odefas wehstnesis“ sino, tad tai 19tā Janwari pulsten 6 no rihta Rīschinewas eedfihwotaji pamanija trihs semes-gruhdeenus. Tee diwi pirmee gruhdeeni bija lehni, bet beidsamais til stiprs, ka zaur fatrihzinashanu dauds lohgeem rubtis faplihsa un pulstenifchi (swanifchi) pēdurwim fahla fchkindeht. Schi semes trihzechana bija kahdas 20 sekundes.

No Franzijas. Tee diwi fwarigee politikas notikumi, ka wezais pahwests miris un Turku sultana walstiba uswareta un fagzauta, fchee notikumi dauds darba dewufchi Frauuzschu awifschneekem. Wifas Franzuschu awifes pah fcheem atgadijumeem pafneegufchas garus rakstus. Wifas awifes tais dohmās weenojabs, ka zaur weza pahwesta mirschanu leelas pahrgrohsibas gaidamas garidsneeku waldbibā. Kahda is Franzuschu awifschm faha tā: „Ja wezais pahwests preefch pahri mehnescheem buhtu miris, tad Ciropa par fchahdu notikumumu buhtu pat Turku-Areewu karu aismirfufe. Pahwesta nahwe tika gandrihs reisā sinota ar Areewu ee-efschanu Konstantinopelē, fur tahs tizibas galwa, lura kristigas tizibas weza pre-

tineeze, tagad fawangota. Weza Ciropa fahf gruhf wifās malās. Ciropa fawds wamatōs fakusinata. Kreewija aug, Wahzija zeefch klufu, Anglija faktā eestumta, sultans paleef Zahra apafschneeks un pahwests mirst. Mahlamiba rahda pahriwehreschanohs un nemeerus.“

Kahda zita Franzuschu awife faha, ka zaur weza pahwesta mirschanu pahwesta waldischana un walstiba eestahjees jaunss laikamets. Lai ari jaunais pahwests buhtu kahds buhdams, tomehr tahdu walodu winfch newarehs runahf un ta isturetees tā nelaiķa pahwests; winam buhs watifana politika jah pahrgrohsa. Franzijas republika pēbeedrofees fchimi leetā zrahm Ciropas leelwalstim, tā tahs, tā ari winā isturefees pret jauno pahwesta waldbibu.

No Italijas. Nelaiķa pahwests Pius IX. astahjis diwi testamentes. Weenā testamentē winfch norakstijis fawam pehznahlamam, jaunam pahwestam, 3½ milionu franku (gandrihs milions rubtu muhsu naudā) un weenu gada-naudas sumu preefch pahwesta bijufcheem deenastneekem. Sawā ohtrā testamentē winfch fawu radineeku eezehlis par mantineeku un Romas nabageem astahjis 300,000 frankus. Bes tam wehl masakas sumas dascham zitam norakstītas. Wezais pahwests ari nofazijis, kahdi wahrdi winam us lapa rakstami. Schee wahrdi Latw. walodā fkanetu tā: „Schē duf Pius IX, pahwests dšimis 13tā Mai 1792trā gadā, miris 7tā Februari 1878tā gadā. Luhdsat Deewu par winu.“ Sinams mirschanas deena tika wehlat eerakstīta (Mehnescha deenas pehz jauna kalendera rehkinatas).

— Mahkofchu pirmdeenu tai 6tā Februari kardinati fapulzejees, lai waretu pahfpreest, kas buhtu par pahwestu eezelams.

Telegrafa sinas.

No Londones tai 1. Februari. Rā Anglu awife „Morningpost“ sino, tad kahdi 20 lihds 30 parlamtes lohzeffi fawā starpā pahfpreedufchi, fasantt leelaku fapulzi, lura waldbibai wajadfigo palihdsibu pēefohliht un lorda Wikensfilda politikai ustizibu isfazihf. Parlamentēs apafschnamā fchim nodohmam wehl pēbeedrojufchees 60 lohzeffi. (Vords Wikensfilds bija tas, kas Turziju us karu rihdija. Kahda Franzijas awife dohd Anglijas waldbibai to padohmu, lai ta prahtigi isturotees un lai ne-ufahktu darifchanas, kas waretu nemeerus fazelt.)

Gefchjemes sinas.

Rigas Latw. beedribâ bija fwehtdeenu tai 29tâ Janvari gada-fapulze. Beedribas preefchneeks R. Kalnina kungs dewa pahrfkatu pahr beedribas darifchanahm un rehkinumeem notezejufchâ gadâ. (Schis pahrfkats ir nodrukats un dabujams beedribas namâ), Kad nu pahrluktu jeb rewiffjas komiffja bija fawus atradumus preefchâ likufe un tee bija pahrfpreefti, tad beedribas preefchneeks zehla kahdus nodohmatus pahrlabojumus beedribas likumôs preefchâ, kuzi weenbalfigi tika peenemti. Runas-wihrus zelohf eezehla tohs kungus: N. Blawneeku, B. Dihriki, J. Weinbergi, A. Ahbrandtu, R. Salminu, J. Sakkiti, A. Grünuppu, J. Rosenthalu, M. Petersohnu, S. Martinfonu, M. Lappu un A. Dihriki. No agrakeem paleef amatâ: A. Webers, J. Ginbergs, J. Dombrowskis, J. Pauls, Ch. Dünberg, Ch. Bergs, R. Eichmans, P. Linde, T. Birks, R. Thomfons, S. Nowizkis, Ad. Allunans, P. Verchendorffs, J. Biecks, M. Ballods, M. Lohfche, J. Baumans, R. Kalninfch, G. P. Rambergs, A. Spunde, J. Laube, P. Liedemans, P. Luzaus un G. Mathers.

No Mahlpiles. Drejukungu-deenâ, 6 Janvari, tika muhfu jaunais teefas-nams no muhfu zeen. mahzitaja v. Gaffner kunga eefwehtihfs. Kad zeen. mahzitajs fawu runu bija beidhs, tad ari muhfu ftrihwera k. runaja kahdus wahrdu. Wispirms winsch fahstija no agrakeem laikeem, kâ tad gahjis u. t. j. pr. Tad ari peemineja tagadejus laikus un ifteiza leelas pateizibas muhfu fcheligam Keisaram un muhfu leeklungam, kas til fcheligu par femneekem gahdajufchi, ka tee warejufchi mahjas eeyirkt, kâ ka tagad par „gruntneekem“ warohf fauktees. Mahlpiles dseedataji usdseedaja fcheligam Keisaram: „Deews fargi keisar;“ un muhfu leeklungam: „Deews dohd muhfu leelamkungam firmu muhfu nodfihwoht.“

Bahwilu Behteris.

No Kraukleneefcheem mums peenahjis fchahds ifskaidrofchanas rakts Ifchaldrik kungam: Mahjas weefa 2 numurâ ir Zums, zeen. kungs, patizees johkotees un Kraukleneefchu teateri ifsohbohft. — Johki gan naw fmahdejami, ja tee ir rittigâ weefâ, bet fche, ko ari Zuhâ kâ gohda wihrus newarefeet leegt, wini nepeeder. — Nemfim to leetu pehz Zuhfu rakfta kahretas preefchâ. — „Lai gan teatera ruhme ir leela“ ko tad Zuhâ ar to dohmajat teift; waj teatera fpehletaji par to ir wainigi, kad ifrahdfchana ir iftabâ ja-ifdara, kura til kahdas 15 kwadratu afis leela un no tam wehl preefch fkatuwes trefcha dala no-eet. Skohlâs, kur leelaka ruhme, nepataj ifrahdiht, tadeht japeenem ar pateizibu kahds kalinfch, kad preefch deriga mehrka ko grib eenemt.

Spehlefchana gahja kâ jaw pee eefahjeem pawahji. Ihpafchi tas pee fkatitajeem nepatiffchanu atrada, kad uf fkatuwes akteeri kahdas fefchas pudeles bairifcha ifdsehra. — Par to, kâ Zuhâ fpehletajus jaw par „mahflineekem“ (kâ peefohbodami) nofauzeet, wini gan Zums nepateiffes.

Rohku plaufchkinafchana nemas nenotika, ko ari fpehletaji kâ nepelnitu nepagehreja. Pee Greetinas tikufcheem Zums patizees wifilgal ufstawetees; un to jau Zums kâ jauneklum (nekemeet par launu, ja buhtu mifejees) gan newaretu par launu nemt, bet wai, wai Ifchaldrik kungs, kapehz til leeliffki? Greetina jaw nestahjajs uf fkatuwes, no Zums to gohda wahrdu „meistereene“ gribedama ifpelnitees.

Par drehbehm preefch dshwofchahm bildehm finojoht ir Zums drufku mifejees, jo netika wis no ahrfemehm, bet sepat nahburgu draudfê no kahdas fkhohdereenes un til par feptini rubleem pirktas. Genemfchana par biketehm — no fwefchajeem — bija gan pahri par 84 rubleem — jo pafiffhamakee tikufchi bes mafkas eelaiifi — bet ar fchehlumu japeemin, ka til 15 rubti preefch kurlmehma puifena atlikufchi. —

Teatera apmekletaji no firds wehletohs, kad nahlofchahs ifrahdfchanahs preefch labdariga mehrka, kur katriis labpraht dohd, wairaf atlijinatu. Kahds teatera apmekletajs.

No Leepajas. Jaw pehrnais gads rahdija, kâ Leepajas tirgofchana wairojufchs un fchini gadâ tahs labakahs zeribas, kâ tirgofchana nepaliks mafaka. Lihds 24tam Janwarim uf Leepaju atnahkufchi jaw 83 kugi (wairaf neta pufo no atnahkufcheem kugeem ir fehgelu kugi), kuru ftopâ ari weens Greeku damfkugis, kas etu atwedis un atpakal braufdams kweefchus uf mahjahm wedihs. Ari weens Autfrijas damfkugis teef Leepajâ gaidihs. Pa dselfejetu teef lohti dauds labibas peewests, wif fpihleri teef ar labibu peeberti. Wifgahjufchu nedetu weens damfkugis aifbrauja ar Koftowas wilnu uf ahrfemehm.

No Kafanas. Kafanes gubernijai bijis ne-angligs gads, kâ ka tureenâs eedfihwotajeem fahl maifes truhft. Ne-angliba ihpafchi zaur to zehlfefhs, kâ pa wafaru bija lohti faufslais un ko leelais faufsums ne-ifpohftija, to ftoprs leetus rudeni famaitaja. Wifu leelakais truhkums jazeefch Kafanes un Mamadrifchas aprinkeem (kreifehm). Laudim tahds truhkums, kâ wini rudeni jaw newareja fklaidru maifi ehft, bet pee maifes peelika ohfolu fihles, kuras eepreefchu miltôs famaf. Dafchi til dauds to fihlu miltu pee maifes peelikufchi, kâ maifi aif leela ruhktuma newar ehft. Ahrfes apleezina, kâ tahdu maifi ehdoht pee-angufcheem fpehli fuhdoht un mafeem behrneem jamirfoht. Pa leelakai datai eedfihwotaji ir Tartari, kas gandrihf wifus fawus lohpus pahrdewufchi, lai waretu maifi nopirktees. Ziteem gubernijas aprinkeem ari ir truhkums; bet ne tahds breefmigs, kâ nupat miletôs diwi aprinkôs.

Meera-preefchlikumi. „Waldbas wehftnefis“ pafneeds fchahdus meera-preefchlikumus, kuras par pamatu nemohft teef meers noflehgt.

I. Bulgarijas rohbeschas teef noliktas lihds tai weetai, kur Bulgaru eedfihwotaju wairaf par muhamedaneem un fchihâ rohbeschas nedrihft fchaurakas buht par tahm, kas Konftantinoveles konferenzê tika peenemtas. Bulgarija paleef patwaldidama, bet nodohfchanas mafadama fifta walfts fem tantiftas waldbas un tura fawus militifchus. Turku karpulki ifeet if Bulgarijas, tilai daschas weetas paleef no Turkeem eenemtas.

II. Montenegro teef patfahwiga walfts un dabuhn kahdus semes gabalus. Winas rohbeschas tiks wehlf fihlafi apfihmetas.

III. Rumeniya un Serbija teef patfahwigas walfts. Rumeniya dabuhn kara-atlihdffinafchanu un Serbija semes gabalus.

IV. Bosnija un Herzegowina dabuhn patwaldibu ar peenahlamu apgalwibu. Tam lihdsfigas pahrgrohffchanas ari zitas kriftigo pawalftes dabuhn Ciropas Turzija.

V. Kreewija dabuhn kara-atlihdffinafchanu no Turzijas waldbas, fchi atlihdffinafchana teef waj zaur naudû, waj

zaur semes gabaleem jeb waj zitabi ka atsihdsinatata. Sultans ar Keisarun nospreesch, us kahdu wihsfi Kreewijas teefibas pee Bospora un Dardanetu juhwas schauruma apdrohschinajamas.

Par peerahdschanu, ka schee meera-preeschlikumi peenemti, Turku weetneeki tuhliit aisdohdachs waj us Odesu jeb waj us Sewastopelt, lai ar Kreewijas weetneekem waretu par meera-preeschlikumeem apspreestees.

— Muhju Walstanzleris firsfs Gortschalows tai 29ta Janwari pee Kreewijas fuhntneem ahsemes laidis schahdu telegramu.

Anglijas waldiba us sawa fuhnta sinahm Konstantinopelē ir nodohmajufe, us kahdu senal no sultana islaistu pasludinajumu weenu daku no saweem kara-lugeem Anglu pawalstneekem par apfargaschanu fuhthit us Konstantinopeli. Zitas walstis to paschu daris preesch saweem pawalstneekem.

Tahda buhschanā mehš eerangam par sawu peenahkumu, ari no sawas pufes us lihdsjekem dohmaht, kristigo lauschu dshwibu un mantu apfargahht, kam breešmas waretu usbrukt, un preesch schi noluhka panahschanas weenai datai no muhsu kara-pulkeem us Konstantinopeli likt eet.

— Is Adrianopelē tai 27ta Janwari atlaista schahda telegrafa fina: Kreewu kara pulki tai 17ta Janwari eenehma Eskidschuma, kur leelu isposhtischanu atrada. Pilssehta wairaf weetas dega, preeschpilssehta guleja wairaf nefa 200 lihku, gan feewas, gan behnini. Is Eskidschumas muhsu pulki dewahs lihds Eskitumbulai un Werbizai. Bet kad tai 23schā Janwari ta fina amahza, kad pameers noslehgtē, tad muhsu kara-pulki dabuja to pawehli, lai tuhliit Eskitambulu un Werbizu astahjoht un ais noliktahm pameera rohbeschahm atkaphjotees. Tai 27ta Janwari agri Ignatjewš nonahza Adrianopelē.

— Pehz pameera noliktumeem Turki tai 27ta Janwari atstahja Widinu, Ruffschuku, Silistriju, Belgradschiku un Erserumu. Turku kara-pulki is Ragrades un Ruffschukas teefas aisdewahs us Schumlu. Tapat Turki atstahjuschi Konstantinopelē, Bujuttschekmedzes un Hastemkoleres aistahweschanas lihniju lihds Albunarei, tapehz ka schihs aistahweschanas weetas atrohnahs tai 12 juhdsu plata semes strehki, kas starp Kreewu un Turku kara pulkeem atstahs un no Ruffschukemedses lihds Albunarei aisteeppahs. Kreewi tura Eschataldschu eenemtu; wini sawu pahrtiku dabuhn par Burgas un Midiju (Schihš abas juhmales pilssehtas atrohnahs Kreewu rohklās).

Braufschana pa Donawu lugeem tiks drihsumā atklahta. Turzijas waldiba ahsemes weetneekem darija sinamu, ka lugešchana pa Melno juhzu ir tagad swabada. Franschu lugešchi, kas mantas wada, sawu braufschanu sahks starp Odesu un Konstantinopeli. — Diwi augstali Kreewu wirsneeki tai 26ta Janwari nonahza Konstantinopelē un tika no sultana janemti un tai 27ta Janwari wini aisdewahs us Montenegro, lai waretu klahht buht, kad Montenegreeschu un Turku wirsneeki nospreesch pameera lihniju (rohbeschas starp abeem kara-pulkeem). Serbi pehz pameera-noliktumeem eenem Uklupu.

— Turku weetneeki Serwers-Pascha un Namiks-Pascha tai 27ta Janwari no Adrianopelē pahrnahza Konstantinopelē. Serwers-Pascha eefneedsis luhgšchanu, lai winau no deenasta atlaishoht. Ka dšird, tad Samsets-Pascha ar ziteem fuhthiteem dohschotees us Adrianopeli, lai par meera nolihgumeem un nolihgšchanu waretu farunatees. Sultans efoht leelfirstu Nikolaju usajinajis, lai winsch us Konstantinopeli

nonahkoht, kahdas deenas pazeemotees. — Turzijas walstis-weetneeki waldibu usajinajuschu, Escherkeschus sawaldsinahht, kas Konstantinopelē laupitahs leetas pahrdohdohht. Pret Mehmedu Ali Paschu usnemtahs ismekleschanas.

— Turku walstis-weetneeku sapulze Greeku wirspreesteris eefneedsa fihwu fuhdsibu par to, ka Escherkeschi Konstantinopelē turumā 13 zeemōs kristigohs aplahwuschu.

— Bija walodas ipauduschahs, ka Dsmans-Pascha, kamehr winsch Plewnā bijis, efoht 150 Kreewu wangineekus lizis dshwus aprakt. Schihš walodas israhdijuschahs par nepateefahm. Dsmans-Pascha patš fajijis, ka pawisam winsch, kamehr Plewnā bijis, tikai 30 Kreewus sawangojis un tohs tuhliit us Sofiju aishfuhthijs. Sturmeschana no 30ta Augusta ne-efoht nelahdi wangineeki bijuschu.

— Austrija bija preeschā lituse, ka Ciropas leelwalstim buhtu janotur konferenze, kur waretu pahrspreest tahs teefibas kas katrai walstai buhtu eewehrojamas Austruma (Turzijas) leeta. Kreewijas wehstinesis Wihne, geheimrahts Rowikows tai 29ta Janwari garaku rakstu no firsfa Gortschalowa no dewis grajam Andrafschi. Schini raksta Kreewija gan ne-atafahs no konferenzes, bet wispahrigi to peenem, bes ka kahdus fihklakus nofazijumus buhtu isfazijufe. Pahre scho buhschanu kahds awischu sinotajs is Peterburgas raksta ta: Pima fina pahre pameera nolihgšchanu tika ar leelu preeku fanemta. Bet turpreti naw leedsams, kad fina amahza, ka konferenzi safaulschohht, tad diwejadahs dohmas radahs. Wispahrigi nemohht neweens neleeds, ka schahda konferenze ir deriga un laba, tomehr flatahs ar ruhpigahm un ne-ustizigahm azim us noturamo konferenzi, jo dohma, ka tur daschi preeschlikumi tikschoht eefneegti, kas Kreewijai nenahschohht par labu un ka konferenze majal ruhpeschotees par Ciropas meera pastahwigu nogrunteschanu, bet wairaf, lai Kreewijas panahkumus waretu apspreeft.

No waldibas pufes gan schahdas dohmas netura, bet stipri palaujahs us treiju keisarū fabeedribu, zeredami, ka waldneeki, kas lihds schim draudsihā un weenpraktihā lohpa turejuschees, ari tagad lohpa strahdahs, ihpashchi tagad, schini swarigā brihdi, kur Ciropas meers usturams. Kreewijas augstais Keisars zere, ka winsch naw tas weenigais, kas litumiba un laba palaujchana strahda, lai meers Ciropā tiktu usturehts un nelahrtibas Turziā nobeigtas, un sche klahht wehl reis jafaka, kamehr Wahzija un Austrija ar Kreewiju weenis praktis strahda, Ciropā meers netiks trauzehts un juffchanas Austurumā islihdsinatatas. Mehš tagad atrohnamees swarigā brihdi

— tahdā brihdi, kas wehsture apshmehs jaunu laikmetu. Tai konferenzi, kas turpmal buhs noturama, buhs jaspreech pahre Ciropas meeru; tapehz ari naw jabrihnahs, ka ar ruhpigahm azim us tam flatahs, kurā pilssehta tiks konferenze notureta. Sinams ka naw bes eewehroschanas, kahdā pilssehta konferenze teel notureta. Ja taisniba un litumiba konferenzes spreeschanas wada, ja daschahm walstim neteel winau labumi wairaf eewehroti un aishpreedumi newalda, tad mehš waram us drohschu meeru zereht, us meeru, kuršch neween no Austruma leetas neteel apdraudehts, bet us ilgeem gadeem teel apdrohschinahhts. Bet zaur labahm zeribahm newaijaga kaut azis apmahniht. Konferenze ari war buht ta weeto, kur wisfadas fameschgeschanas un rikfoschanas war rastees, zaur to pahrspreeschama leeta war tikt fajaukta un pahrspreeschana pa-ildsinata. Noturama konferenze turehs

rohkä meeru jeb karu Ciropä, un ja weena dala us wifadu wihfi grib meeru uftureht, tad ta ohtra dala zaur tam neteel kaweta, nemeeru fajelt. Newar leegt, ka tahdä buhſchanä ari eewehrojama ta weeta, kur konferenze teel notureta. Schë (prohti Peterburgä) tahdas dohmas tura, ka wifu labaki buhtu, kad konferenzi noturetu kahdas maſwalſis pilsſehtä, kur tureenäs walſis politifai nebuhtu nelahda eemeſla, konferenzë rihoſchanäs fajlt. Buhtu wehlejams, ka leelwalſiju walſis kanſleri, wifu maſal ahrigu leetu miniſteri us konferenzi atnahktu, lai ar pilnigu politikas apſinu tee ſwarigalee jautajumi, meers un zilweziba, tiktu peenahkami apſpreesti, kas tafſchu par wiſeem ziteem praſijumeem wifu wairak buhtu eewehrojami. Baijaga darifchanas brihwibas un ſpreefchanas ſwaru, un tas tikai ir walſiskanzlereem. Bet deemschehl jabaidahs, ka zaur fajentibu un ſkandibu daschas maſal ſwarigas leetas tiks konferenzë preefſchä zeltas un tahs pahrfpreefſchoht tahs ſwarigahs leetas aiskawetas. Wiſu wairak ir tahda pahrelezinaſchana, ka Ciropas walſis labprahht Kreewijai kaweltus zetä leel un tapehz ar leelu preeku tika apſweizinati Kreewijas augſta Keisara wahrdi, kuras winſch runaja, kara-pulkus pahrraudſidams. Augſtais Keisars teiza, ka pameers efoht gan noſlehgt, bet darba wehl efoht deesgan un Kreewijas kara-pulki newarohht ahtraki pee meera dohtees, lihds ihſts, paſtahwigs meers us daubſ gadeem naw noſlehgt. Schee wahrdi bija Kreewijai tä ka is firds runati, neween tauta, bet ari politikas wihri tohs wahrdu ar preeku apſweinaja. Diwi leetas Kreewijai ja-eewehro un wina tahs ne-atſtäs ne-eewehrotas, lai ari isnahktu kas isnahkdams. Tahs diwi leetas, preefſch kuzahm Kreewija ſawu ſohbenu wilkuſe, ir ſchihſ: paſtahwiga apſargaschana kriſtugeem un drohſchs meers, wifu maſal us 25 gadeem, — tahdu drohſchibu Kreewijas eelſchigas buhſchanas pagehr. Schahdi pagehrejumi ari zitahm walſtim wajjadſigi un ja daschi dohma, us konferenzi Kreewijas panahktumus aprohbefchohs tikai zaur kahdeem ſpalwas wilzeeneen, tad tahdas dohmas ir aplamas un Kreewija ar ſawu taiſnibu un taiſneem pagehrejumeem neſtahw weena pate, jo ko wina pagehr, ari daschahm zitahm walſtim wajjadſigë. Kad konferenze ſawus darbus fajlt, tad rebſtim, waj wiſi konferenzes lohzeſki taiſni iſturefees.

Ahrſemes ſinas.

No Berlins. Kä kahds tureenäs awiſchu ſinotajs rakſta, tad tee tä noſauktee „ſozialdemokrati“ ſtipri fajlt rihoſtees, ihpaſchi pret garidsneekem fajeldamees. Lihds ſchim tikai wihreeſchi pee ſozialdemokratu zenteeneem peedalijahs, bet tagad ari ſeeweeſchi nem dalibu un notura ſapulzes.

Muhſu pilsſehtä (Berline), tä ſaka augſcham minetais awiſchu ſinotajs, ir no ſozialdemokrateem pawifam ſaluſtinata. Nepeeteel, ka no ſozialdemokrateem eezeltais walſisweetneeks, grahmatu ſehjeju ſellis, Moſts ſawas irihoſchanas iſdara, — tagad ari ſeeweeſchu ſozialdemokrati kerahs pee darba, un kahda Hahna gaſpaſcha notura ſapulzes, kuras neprahtigas, aplamas leetas teel ſarunatas.

Bes ſchihm aplamahm runahm ir ſawa kahrtiba; winas parahdahs pahrdrohſchas un beſtaunigas un latrs prahtigis zilweks teel waj nu iſfmeets waj iſſweeſts ahra is ſapulzehm. Berline tagad cerohnahs tahdi wajanki un deenas-ſagti, kahdi pat Pariſſë nebija 1871mä gadä, kad tur komuniſti bija nahkufchi pee waldbibas. Muhſu ſozialdemokrati ir pate loh-

piba un wini rahdihſ, ka wini zaur ſawu lohpihu wehl pahrfpehs Pariſſes komuni, kad reis mums Berline iſjeltohs leelaki nemeeri, tad lai Deews muhs paſarga. Sawäs ſapulzes Moſts un Hahna gaſpaſcha iſrahda leelu weiklibu runaſchana, bet tikai tahdä wihſe, ka wini pretoſchanahs atſauj, kas wineem pa prahtam, un ja ſchahdas pretoſchanohs wineem naw pa prahtam, tad tas, kas pretojees, waj nu teel iſfmeets, jeb dabuhs pehreenu. Baijaga labas buhſchas, kad grib ſozialdemokratu ſapulzes eet un war laimigs buht, kad beſ pehreena us mahjahm teel. Grahmatu ſehjeju ſellis Moſts runa pahr wehſturi, pahr tizibas mahzibu un zitahm mahzitam leetahm, lai gan paſcham ne jauſmas naw, pahr ko runa, bet mute laba, rihtle ſupra un wahrduſ ka bertin bez. Kahds Deewa wahrdu mahzitajs nehmees Moſtu un wina beedrus us labaku zetu uſgreet, bet lihds ſchim wehl neko naw panahzis, un ſchim mahzitam lungam jaſargajahs, ka ſlikti ne-iſeet, jo Moſtam ir tuhſtoſcheem peekriteju, kam wiſeem ir labas rungas rohkä. Ja Moſts teiz, ka Deewa ne-efohht debesſis, tad wiſi wina peekriteji hſauj to paſchu, un ja peerahdiſchanas wajjadſetu un zitadi peerahdiht newaretu, tad ari rungas netaupitu.

Hahna gaſpaſcha ſawahm klaufitajahm ſtahſta, ka wina jaw ilgu laiku katram mahzitam greefchoht zetu un zitas runatajas ſtahſta, ka no melnſwahrſcheem jaſargajotees. Ar wahrdu fakohht juſſchanas ir leelas — kas lai winahm galu dara? Tä rakſta augſcham minetais awiſchu ſinotajs. Sozialdemokrati fajlt Wahzija, ihpaſchi Berline ſtipri wairotees. Us ſcha wairoſchanohs ſkatahs ar ruhpigahm azim, jo ſozialdemokrati ir wiſai kahrtigai buhſchanai pretineeki, kas atmetuſchi wiſu tizibu un tiklibu un ari likumeem nepaklauſitu, ja us tam netiktu peefpreesti.

No Auſtrijas. Auſtreeſchi pawifam pahrfteigti zaur Kreewijas weiklu politiku un ka rahdahs, tad nemas newar ar tahm dohmahm apradinatees, ka Kreewija ar Turziju noſpreedufe meera-preefſchlikumus eepreefſchu neta wini tohs dabujuſchi ſinaht. Kahda Auſtreeſchu awiſe pahr ſcho leetu rakſta tä:

Kreewija, tas ari winas pretineekem jaſaka, ir ſawu karu ar Turziju weikli beigufe. Wiſa paſaule kahdas 14 deenas ar leelu ilgoſchanu gaidija us pameera noſlehghſchanu un meera-preefſchlikumu nolikſchanu ſtarp leelfirſtu Nikolaju un Turzijas weetneekem. Neweens — wiſu maſal neweens, kas to paſaulei buhtu atklahjis — newareja lihds ſchim fajiht, kahdi buhſchoht meera-preefſchlikumi un ſem kahdeem nolihgumeem Turzijas walſis padohfees Kreewijas waldbichanai un un Kreewijas Keisaram dohs rohkä gandrihs wiſu Balkana puſſalu ar ſemi un laudim, ar zeetohlfchneem un ohſteem, juhreas-ſchaurumeem un Donawas grihwahm. Ari neweens neſina ihſti, kas aſ Konſtantinopeles muhreem, winuſ Tſchaltſchas apzeetinatahm pakalnehm noteel. Baj Kreewi marſcheere us preefſchu, un kur wini marſcheere, kur Turzijas armijas alikumi palikuſchi, waj nu zil tahtu ſultans wehl ir waldbneeks ſawä walſti, kahdu ſtahwolli konferenzë eenems Turzija, waj ari preefſch Rumenijas un Serbijas meers tizis flehgt — wiſi ſchee jautajeemi ſtahw preefſch Ciropas durwim un gandrihs neweens politikas wihrs nedrihtſi pee tam kertees. Par Aſiju zaur Indiju us Ciropu pirmahs ſinas is Konſtantinopeles atnahza no kara-lauka, jeb labaki no meera-lauka. Tikai tee Peterburgas lungi dabuhn taiſni no Auſtruma ſinas, winu rohtäs ſtahw telegrafi. Tad ſawu

rakstu beigdama augšam mineta awise wehl faka: „Ar wahrdu fakoh, Kreewija ar Turzijas atlaufchanu few mahjas weetu Turzija eetaifa, eekam meera-peeefchlikumi-nolihti.“ Tā raksta Austreefchu awise un no tam redsams, ar lahdu ruhpiibu un nepatifikchanu Austrija skatahs us Kreewijas panahkumeem un gudru isturefchanohs Turzija.

No Romas. Kā lahda tureenās awise sino, tad kardinati fawā starpā esoht weenojufchees, to wezako kardinati, kas no dšimuma ir Italeetis, is fawa pulka par pahwestu eezelt, un Bahzijas kardinati esoht fchihm dohmahm peeekritufchi. Kā rahdahs, tad ir nodohmajufchi, tahdu kardinati par pahwestu ne-eewehleht, kas zaur weza pahwesta waldbibu nelabā flawā nahzis.

— Kā lahda zita Italias awise sino, tad tai 27tā Janwari nelaiķa jeb nupat mirufcha pahwesta testamente tikufe preefchā lafita, kura wifu wairak fihmejahs us basnizas leetahm. Nelaiķis fawā testamentē apleezina, ka wifa wina dšihwibas zenschanahs bijufe tahda, lai ta nahktu pahwesta krehflam par labu, un winsch basnizai dohdoh to padohmu, kamehr jauns pahwestis naw eezelts, lai tee trihs no wina apfihmetee kardinati basnizu pahrwaldoh. Pahwesta testamente wifpahri nemoht esoht patikufe.

— Tai 29tā Janwari no Kapreras falas us Romu atnahkufchas sinas, ka wezais waronis Garibaldis esoht lohti faflimis.

No Londones. Anglu awises „Daili Kus“ sinotajam Andrianopelē bijufe farunafchanahs ar Serweru-Pafchu, Turzijas ohrigu leetu ministēri. Nupat, tā raksta minetais awifchu sinotajs, man bija farunafchanahs ar Serweru-Pafchu. Nebija gruhti pee wina klah tikt un winsch, tā rahdijahs, preezajahs mani redsedams. Winsch jautaja, waj awise „Daili Kus“ esoht Turkeem pretineeze jeb draudfene. Man bija us tam ja-atbild, ka fchini jautajumā mehš efam pretineeki. Es nesinu, waj Serwers-Pafcha nesinadams tā jautaja jeb gribedams mani pahrbaudiht, waj es taisnibu runajoht.

Bet tikdauds es redseju, ka mana atbilde wina nepahrfeidsa, jo winsch teiza, ka preezajotees ar tahdas leelas awises redakzijas lohzeļi fatizees, ihpafchi tamdeht, ka winam lahda sina us Angliju jalaisch un ja es fchihš sinas aifubtifchanu isgahdatu, tad winsch man daudstreiš pateiktohs. Winsch teiza: „Sinojat fcho sinu no Serwera-Pafchas, tā no Turzijas waldbibas ahrigu leetu ministēra wahrdu pehz wahrda, zil riktigi juhs to pahrtulkoht warat. Lihds fchim es esmu bijis Anglijas, Anglijas politikas, Anglijas fabeedribas draugs (peeekritejs). Es dohmaju, ka starp abahm tautahm pastahw faderibas un draudfibas faites un zenteenu weenadiba, kas fabeedrofchanohs pagehr. Es ustizeju Anglijai tahdā mehrā, ka es patš fewi un fawu waldbibu esmu apfmeeklā lizis. Es redsu, ka esmu maldijees, ka esmu peewiltis tizis. Es tagad atmetu fabeedrofchanohs ar Angliju. Es wairs ilgati netizu Anglijas politikai, Anglijas waldbibai jeb Anglu tautai. Es peenemu Kreewu politiku un fabeedrofchanohs ar Kreewiju. Es esmu Kreewu draugs. Es ustizu Kreewu politikai. To fakat, es luhdsu.“ To Serwers-Pafcha man teiza un tahtak ar mani runadams winsch wehl teiza: „Un man ir dokumentes (leezibas-raksti), ar kurahm es to waru un gribu apleezinah.“ Drihs pehz tam es no Serwera-Pafchas atwadijohs.

Behlak fatilohs ar diwi ziteem Turku augstmanēem, kas pee Turzijas fuhnteezibas peedereja. Weens no fcheem lungeem wifu wainu peeefchlihra lordam Salisberi, ka tagadeis Turku-Kreewu karfch eefahktā. Dhtrs lungs man wifu to apleezinaja, ko Serwers-Pafcha man bija teizis, un man wehl plafchakas sinas pasneedsa. Winsch man teiza: „Mehš tikam no Anglijas pasklubinati, lai karu wedam un pat lai ar karofchanu ne-apstahjamees, kad paschi jaw samaniamees, ka us wifadu wihfi mums meers janoder. Mehš buhtum ar Kreewiju meeru noderejufchi, eekam wehl Blewna bija pade-wusehs, ja Anglijas padohmi nebuhtu bijufchi. Sinams ko Anglija klaiji issajija, us tam newarejam nelahdas zeribas likt, bet ko Anglijas waldbiba klufam mums fajija, tā fakoh aufis eefchulsteja, us tam warejam palaištees. To fajija lords Birkensfilds ar Musuru-Pafchu farunadamees, to fajija Raijards (Anglijas weetneeks Konstantinopelē) ar Serwera-Pafchu un ar sultanu farunadamees. Us tam ari fihmejahs Serwers-Pafcha, kad winsch teiza, ka esoht peewiltis. Es jums faku, ka wehl trihs nedelas naw pagahjufchas, kur Raijards mums apdrohschinaja, ka Anglija mums nahlfchoht palihgā, lai mehš tikai tahtaki karu wedam, gan jaw wifs nahlfchoht lahttibā. Es jums atlauju wifu to awises eelikt. Raijards man pats fajija: „Tizat man, ka es, Turzijas draugs buhdams, ne-esmu par wolti fchurp atfuhthits. Waj juhs neredsat, ka tas jums par apdrohschinafchanu un Kreewijai par pretofchanohs notika. Tizat man. Baturat duhfchu. Neflehdfat meeru. Karojat lihds beigahm.“ Tā Raijards atklahji fajija. Raijarda wahrdi ir wifseem zitu walstju weetneekēem Konstantinopelē sinami. Tee nebija nelahds no-flehpums. Man fchē wehl japeemin, ka Raijards nebija tas wihrs, kas tahdōs gruhtōs fameschgetōs laikōs wareja pilnigi fawu weetu ispidiht. Es drohschi tizu, ka Raijards dohmaja taisnibu fajijis, bet pats bija peewiltis. Musurus-Pafcha teiza, ka Birkensfilds winam to paschu fajijis, ko Raijards man. Serweram-Pafcham ir dokumentes rohlās, ar ko winsch wifu to war peerahdiht, ko es fchē pastahstu, un kas pehz kara beigahm tikfchoht isfludinatas. Ir muhsu pohstis, ir Turzijas pohstis.“ Tā man stahstija augšam minetais Turku lungs. Serwers-Pafcha runaja sirdi aisgrahbts un fadufmojees, tā tā wihrs, kas fajutis, ka winsch ir tizis peewiltis. Man gadijahs wehla ar wifseem fcheem lungeem pee maltites lohpa buht un tur pahrleezinajohs, lahds ihgnums ir Turkeem pret mums Angleem.

Par to Rigas beedribu, kas par to gahda, ka okli un pilnigi neredsofchi skolojami un mahjami Rigas aflu-skolā.

Šchi beedriba fewim par mehri zehluš, to maso nepilnigo aflu-skolu, kas Rigā ir, attihstih un pawairot, ka lai paleef par riktigu pilnigu aflu-skolu, kur usnems allus un pilnigi neredsofchus behrnus, kas lihds ar ziteem weseleem behrneem sinams tai paschā skolā newar eet. Tē behrnus skolos un wineem mahzihs amatus, ar kureem wini wehla paschi fewim maifi warehs pelniht.

Bet dširdešm nu, to paschi beedribas gruntetaji par fcho leetu teiz. Wini faka tā:

Lai gan allu skolofhana ir jaunatu laiku eetaifjums un lai gan ihš laiks ween pagahjis, kamehr pirmahs allu skolas zehla, tad tomehr jau peedfchwots, ka allus behrnus war skolot un wineem mahziht amatus, ar kureem wini wehla paschi fewim maifi un uturu war pelniht. Tapat ari nerefi notizis,

las gandrijs tā brihnums išeekahs, proti tā tahdeem alleem, tureem Deems wairaf garigu dahwanu dewis, mahšlas un sinatnibas wahrī atwekruschees. Wiš allu skolotaji to apstiprina, tā allee ar brihniškīgu uštīzibu un pastahwibu sawam mehškam mehds palaf dšhteēs un tā wini, kreetni skoloti un mahziti, paleel par pilnigeem zilweku beedribas lozēkeem, las neween nem, bet ari dōd, lamehr wineem, nestoloteem un nemahziteem, jits nelas ne-atleel tā šehlastibas maiši ehst.

Allu-skola sinams daudš wairaf naudas malka nelā zitas skolās. So alli behrni skolā neween mahzami. Ne, ar to nepeeteel. Tē skolā wineem jabšhwo un jaguf. Tē skolā wineem jababu wišs fawē usturs. Ari zaur to allu skolās ir dahrgas, tā skolofchanas laiks pastahw 5 lihds 6 gadus.

Alleem mehds laipnigs prahts buht un wini fawem ar farstu pateizibu skolofchanas labdarījumu, arween peeminedami sawu preeškēju tufšību un postu.

Un lai gan allu skolās daudš naudas malka, tad tomehr neweens patš grašs nesuhd. So zaur allu skolofchanu neween to kausču šlaitlis majumā eet, las deedelejot sawu maiši pelna, bet zaur allu skolofchanu ari to kausču šlaitlis wairumā eet, las pašči mahš ustureht semi un fawejus. Dāšs labš alls, las kreetni skolots un mahzīhts, wehl wairaf pelna ne tā patš ištehre.

Tā lauturā semē aprehkina to tehrinu, lo wišu to nemahzitu un nestolotu allu usturs malka, tad newarehs wis leegtees, tā šchis teikums ir rittigs: Tā nauda, las teel ištehreta pee allu skolu gruntefchanas un ustureschanas, nef it leelus procentus.

Tadeht rofa japeeleel pee arla un ari muhsu Baltijai rittiga pilniga allu-skola jagrunte. Zaur tahdu allu-skolas gruntefchanu pirmā kahrtā wišai tehšemei leelu labumu padarīsim, šehlastibas maišes ehdeju šlaitli pamafinadami. Zaur tahdu allu skolās gruntefchanu otrā kahrtā to augstalo baušli, to mihleštibas baušli, peepildīsim pee muhsu nabagu alleem brahteem un mahšahm, toš wefdami uš ihstas zilwezibas zeku.

Sinepu grandīnšch paleel par leelu kolu. Tāpat ari tā masa un nepilniga allu skola, las tagad Rihgā rodahs, zaur kreetnu kopschanu, išbuhwešchanu un parwairošchanu war isaugt un palikt par rittigu, pilnigu un leelu allu skolu. Šau mums pahmet ar wišu laipnību, tā mehš zītahm kultures semehm palaf paleelam allu kopsfchanas pehš. Mums tad nu teesham peenahšahs parahdiht, tā no šchahs kubtribas gribam atgreestees.

Tā tagadeja masa un nepilniga allu skola zaur to zehlušehs, tā weena jauna dahma kahrtā par allu skolotaju palikt. Allu draugi salafšja naudu, tā lai dahma šcho wehlešchanos waretu peepildīht. Uš šcha pirma eesahltuma ižehlahs zaur literarīstas pratīstas pilsonu beedribas palihdšību pirma it masa allu skola ar 2 skolneekem. Ne ilgi un skolai jau bija 8 skolneeki, jo skolās slawa drihs bij išpaudusehs. Bet wairaf skolneeku newareja usnemt. Kad 2 gadi pehš skolās atlahšchanas bija pagahjušchi, tad skolneekus ešamineereja. Leels klanštōju un štatitaju pulks bij fātezejis. Tē štaidri bij redšams, tā skolotaja lihds ar sawu allu palihgu allos behrnus itin kreetni bij mahzījuš, tā tā itin labi uš preeškēju bij tīlufchi. Wehlal wehl diwreis ešamu tureja ar šchahs skolās behrneem un Rihdsineeku firdis arween wairaf šchā skolai peegreešahs.

Allu skolās preeškēneezibas labi eewehroja to leelo allu behrnu šlaitli, lo ruhmes trubtuma deht skolā newareja usnemt; tā ari Rihdsineeku labprahtibu, ar lo wini šcho skolu apšweizīnaja un ušstatīja; tā ari to mudribu un iweizību, ar to allee behrni skolasmahzības peefawīnajahs, — allu skolās preeškēneeziba wišu to eewehrojot to tureja par peenahšumu, ar wišu spēhtu pehš to dšhteēs un ar to darboteēs, tā lai rittiga pilniga leela allu skola Rihgā tīktu zelta. Un tad wehl zaur štaidru išmelēšchanu nahja gāšmā, jī leels tas allu un pilnigi neredšochu behrnu šlaitlis muhsu tehwižā ir, tad skolās preeškēneeziba ar jo leelatu faršumu dewahs pee darba.

Labs pulks gohdawihru Rihgā zehla beedribu, turas mehškis ir, muhsu pilšfehštā gruntigu allu-skolu zelt. Šchahs skolās programs Wīdsemes pilšfehstu skolu preeškēneelam, kuratoram preeškā līka. Kurators ar to bij meerā un patahwa, tā jef

allu-skolu, turai jastahw sem gubernas skolās waldibas.

Las minetai beedribai par pilnigu lozēktu grib palikt, tam jamalka weenreis 50 rubti jeb 3 rubti par gadu. Palihga beedreem par gadu jamalka 1 rublis.

Tā beedriba zere, tā ar laiku ari pa semehm un pa zītahm Baltijas pilšfehstahm beedribas ižehseēs, tureu mahte tā salot Rihgas beedriba buhtu. Slawens azudakteris Waldhauers wiswairaf ar šcho teizamo leetu darbojeēs un wehl darbojahs. Šchim godawihram ihpašchi par to jāvateiz, tā mineta beedriba zehlušehs.

Katram, las šchā beedribai grib peemesteēs, weena alga wai dšhwo Rihgā jeb pa semehm, japeeteizahs un nauda ja-eemalka pee daktera Waldhauera. Rihgā un Uhr-Rihgā zetamas allu-skolas draugi pa mahšahm eēs un prašhs, kuršch beedribai grib peemesteēs.

Ari mehš luhšam zeenigus laštajus, lai peemetahs beedribai un lai to dara bes kawefchanahs. Ši tagadejahs masahs allu-skolas, — tā zerejam — išaugš leela un gruntiga allu-skola. Šchis eesahltums tadeht ir kōpjams. Tagadeja masa allu-skola tīl ween pastahw zaur reteem labdarītajem, las skolai ar bagatu rofu palihgā nahš. Kad wairaf negadiseēs skolai draugu, tad jabihštahs, tā skola nihš. Un lai gan ar skolu sinams nepeeteel, tad tā tomehr buhtu gauschi noschelojama leeta, ja skola išdšītu. So neween tee 8 allee behrni, las tagad skolu apmelle, wežā postā atkal tīktu atpataf grubsti, — bet ari wišs skolās inwentars un materials, las deesgan naudas malkajis, išschīhtīstu, — un, las ari jaewehro, zetamai leelai allu-skolai wežs fundaments sustu un wišs atkal no jauna buhtu ja-eesahš.

Zilweki naw tīl zeeti, tā šehlastības darbt wineem buhtu reebigi. Labprahtigu dewēju paldeēs Deewam netrūkst, ne Rihgā, ne zītās Baltijas pilšfehštās, ne pa semehm. Brahtu mihleštiba muhsu starpā wehl nau išdšīfufe, las labprahš brahtam palihgā nahš, tad teesham leela waijadšiba ir. Šchi brahtu mihleštiba muhsu starpā šīpri darbojusehs un wehl darbojahs, tāra breešmas pamafinaht. Waj tad nu nau jazere, tā ari šchis muhsu meera darbs atradihs draugus un palihgus? Goda un tāra lautā tumschš un melns fatīfchanahs rintis šahl štaidroteēs. Wai tad nu nebuhtu laiks, malkahš un lihdsīnāht, lo saweem nabagu tumscheem un alleem tuwateem lihds šchim paradā ešam x iluštāchi?

Tadeht nekawesimeēs ilgat! Līkšim rofu pee arla! Peeteiškimeēs pee daktera Waldhauera! Un ja par pilnigeem beedribas lozēkeem newihšocham jeb nejaudajam palikt, tureem 3 rubti par gadu jamalka, — tad palīkšim jel par palihga beedreem, tureem par gadu 1 rublis ween jamalka! Tā neween mihleštības baušli peepildīsim, bet ari sawu tehwižu atšwabīnāsim no leelas nastas!

Bet Deews šehhligais šcho darbu lai šwehti, tā išdodahs! Ja muhsu nabagu allu behrnu skolofchana un mahzīfchana teesham wisšwarīgahm un wiswajadšīgahm leetahm peekšatama, tā tal wiš tīzam, — tad sinams wišeem Baltijas apdšhwotajeem šina jadabu par šcho leetu, weena alga wai wini Wahzeeshi, Latweeshi jeb Kreewi.

Tadeht ari wišas Rihgas Latweeshu awišču redakzijas luhšam, šchim ratšteenam laipnigi weetiņu wehleht sawās lapās. Wežs Gaujenes mahzītajs.

Pahwests Pius IX miris.

„Nehš es ešmu tawš nezeenigs kalps, af kungs; Tawš prahts lai noteel!“ Tā kardinals Mašai Feretti išfauzahs, tad wīnu zehla par pahwestu. Kahda leela starpība starp šcheem pašemi-geem kardinala wahrdeem un starp pahwesta godafahribas, las nefaunejahs, sawu galwu puščhot ar nemaldibas wainagu!

Kas grehto, tas maldahs. Weens jilwels ween pašaulē bi-jis, tas nau grehtojis, Jezus Kristus, Marias dehts, las ari ir Deewa dehts. Jezus Kristus tadeht tas weenigs jilwels, tam nemaldiba peekriht. Katrs jits jilwels, las ar nemaldību leel-ahs, aišteel Deewa dehla godu un winam lihdsīnajahs, katrs jilwels, weena alga, waj peeder pee augstas jeb pee semas kahrtas.

Pahwests Gregors XVI, Jesuitu un Austruas warmahlu draugs, basnīzaswalstī bija faštījis it tā ar dšehsefātehm. Kad nu

peh; Gregora mirschanas Pius palika par pahwestu, tad wisa Italijsa wiinu apstweizimaja la pesitaju un winam ugawileja la atfwabinatajam.

Bet kahda leela storpiba stary fcha laipniga un rahma pahwesta, turam frds stipri us tautu nefahs un stary t a pahwesta, kas wehlat, no Jesuiteem stingri groschds turehts, neween wisahm brikwprahdigam jensibahm pretojahs, bet latru apstweizimaja ar lahsteem, kas eedroschimajahs, pehz augstata gaismas patahpeenu jensitees!

Toreis tad Piusu zehla par pahwestu, wisa Italijsa droschi zereja, la Pius buhschot tas wihrs, kas wisa Italeeschu ilgofchanahs peepildischot un gabalinds neschehligi un nepeeklahjigi fagreesto tehwiiju weena walsti saweenofschot. Un 30 gadus wehlat tas pats Pius nolahdeja Sardinijas tehniu, kas Italijsa saweenofchanas darbu bija isdarijis un pee tura sahrta wisa Italijsa nupat raudadama stahweja.

Sen pagahjuschds tumshds gadusimendhs pahwests la lailam tehniisch walbija par Giropas walbineeem. Weji laiti suda. Jauni laiti ausa un papreesch walbineeam un tad ari pawalstneeeem atnesa gaismu un lihds ar gaismu brikwestibu. Waldineeki atratija pahwesta warmahzibu. Pahwesta lahsti wais nelehrahs un neweenu wais nefabadija.

Bet Pius, no kardinala Antonelli un no Jesuiteem waldbihts un wadihts, usnehmahs, wezo pahwestu warmahzibu atkal jaunot un eefahla taru ar Giropas walbineeem. Kasch gan wehlt nau beigts. Domehr gan droschi jazere, la uswahrejums nepeekritihs tumshai bet gaismai.

Piusam bij mihtliga, mihtsta frds, bet ari mihtsta daba, to leelats spehls drihs pehz sawas patilfchanas warzja greesti un grubst. Kad Piusu zehla par pahwestu un tad wisa Italijsa wiinu ugawileja, tad winsch bija tautas brikwestibas draugs. Bet tad brikwestibas wilni pazehlahs augstaf un augstaf, — tad waldbibas groschi stipras rotas bij jatur, — tad winam truhla droschibas un truhla spehta un winsch patahwa fewi un wisa latotu draudst ziteem un proti tahdeem wihtreem, fureem tahds mehrkis preesch azim stahweja, kas pahwesta pirmajam brikwprahdigam mehrkim taisni preti bija. Ta tad Antonelli un wina beedri labprahstigo un godigo pahwestu kalpinaja. Wini ir wainigi, la meeru mihtodams pahwests par tarawedeju palizis. Wini ir wainigi, la Pius newis pehz zilwelu tautas atfwabinafchanas, bet pehz zilwelu tautas wehrdsinafchanas dsinees.

Bet kamehr pahwesta waldbiba pa fcho Jesuitu zetu staigaja, — un kamehr pahwesta padomadeweji Piusam ta fatot azis fahfehja, ihpafchi zaur to, la pahwesta nemaldibu proflameereja, — tamehr neween Katoku draudje fahla nihst un tee ta fahzamee „Wezkatoti“ pahwestam pretiturejahs, bet Pahwestam ari laizigs kronis un laiziga waldbiba nokrita no galwas. Kwirinala, kur zittahrt Rohmas tauta sawu jauno walbineeku Piusu IX apstweizimaja, — Kwirinala tagad saweenotahs Italijsa tehniisch resideere un zittahrteis basnijas-walsts firsts ir miris la „zeetunneeks Watifana.“

Tagad wisa pasauke prafa, kuru kardinalu nu zels par pahwestu? Schis jautajums teescham ari ir deefgan fwarigs. Zo ja tas jaunais pahwests tapat la Pius brikwprahdigam garam pretofees, tad newis meera bet taradomas no wina gaidamas. Bet ja jaunzemas pahwests brikwprahdigas draugs buhs, tad kasch mitefees un mihtais meerinisch gaidams. Kas sin, wai noguruf pahwestiba tad no jauna nespehzinasees.

Sina pahw uffaukteem Rigā.

Zehkaba-basnizā: dahrsneeks Peter Gruber ar Wih. Emiliju Michelson. Lehtmeistars Heinrich Wilhelm Schnürmann ar Katarini Wilhelmini Sinnberg. Mahlberis Karl Jankowsky ar atraini Mariju Ellert, dsim. Kessler. Strahdneeks Ferdinand Karl Heinrich Rehberg ar Rosaliju Langmann.

Pehtera- un Dohmas-basnizā: Kalejs Adolf Theodor Koppel ar Annu Karolini Dindeneeks. Mahlberu sellis Wilhelm Dawid Sprohje ar Annu Karolini Henr. Kronmann. Espeditors Eduard Heinr. Schwarz ar Emmeli Anderson.

Jesus-basnizā: unterofizeeris Jakob Berg ar Lihst Laube. Kuischers Ans Jordan ar Annu Dhsol. Stohlotaja palihgs Martin Stuhmann ar Heleni Elisabethi Albert. Nama ihpafschneeks Jakob Berg ar Greetu Lauzineeks.

Jahnu-basnizā: wihnuschnneeks Mikael Pohpe (Pehpe) ar Glasiru Nowikows. Dselskleschanas formetajs Kristof August Freiberg ar Katarini Bär (Behr). Fabriku strahdneeks Pehteris Kohnis ar Madi Wehmer, dsim. Jerda. Fabriku strahdneeks Pehter Appanowski ar Doroteu Ertner, dsim. Kahrllin. Salwats biketneeks Martinsch Bundschu ar Doroteu Juliju Dgu Dalberg. Strahdneeks Zehlahs Weefuls ar Katarini Ushernowski.

Katoku draudse: atrainis Karl Jankowski ar atraini Mariju Wilhelmini Ellert. Atrainis Jakob Firlus ar atraini Barbaru Petrom. Johann Usharnowski ar Brigidu Ushbolis. Ignaz Garschwo ar Michalimu Ginejto. Josef Wilmas ar Juliju Katschanowski.

Dahwanas preesch eewainoteem un flimeem fareiweem

fahchmu no Aites muishas pagasta lohjelkeem flaidra naudā 10 rbt. 5 kap. un 5 aiu-ahbas, 4 palagt, 2 wilit deki, 21 diweeli, 9 krekti, 37 pahci zimdu, 21 pahri sekū, 6 apafschbittes un 1/2 mahz. deegu un wehl no A. Widel L. 50 kap. no L. Lihber L. 3 rbt. 64 kap. un no Witel Kristof 50 kap., lohpa ar fenato naudū 308 rbt 84 kap.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafschneeks un redaktors.

Atsilbedams redaktors Ernst Plates.

Sludinafchanas.

Wiseem lohptureem daru sinamu, la

Zehfis

atrohdahs frgu un zitu mahju-lohpu ahriste Upihtes mahja.

Lohpu ahriste J. Saring.

Gohdigs sehns,

lihds 15 gadus wezs, war darbu dabuht manā druku-namā.

Ernst Plates.

Pilssehtas wehleschanas leetas

tohp wajadhsigas isskaidroschanas dohtas Rigas Latweeschu beedribas namā latru deemu preesch pufdeenās no pulst. 10 lihds 2 pehz pufdeenās un no 6 walara.

K. Kalnig, II. komitejas preeschneeks.
J. Saklit, rasktu webejs.

Amalijai!

Newis Zuhhu pahrsleigschanahs, bet zaur bewainigu wilschanahs Zuhhu wehstule mangs rohlās nahja; la pehz tam aisinu, tad ta us mani neshmejahs. Zuhhu peedobteet, la Zums ar til ma fwarigeem wahreem atbildēju, jo nesinaju, la Zuhhs glamofchanas mihtleer; ja zitada eemepla Zums naw, man sawu adrest flehpt, tad Zuhhs maldatees, dohmādami la tas manai galwai stahdetu, drihsati tas waretu frdei flahdeht, bet ne galwai, la palistu riltigā weeta.

Est. Jahnis.

Deriga un prahstiga

fehlfcha,

tura preesch lungeem ir ehbeenus talstjuse un turai labas leezibas ir, war no Jurgeem weetu dabuht pee Geumern, Walmeera.

Neprzejtees dahrsneeks ar labahm leezibas-sihmeem teel mellehts preesch laboas muishas Rigas tuwumā. Japeprafa Peterb. Ush-Riga Basnij- un Dstnawu-eeļu stuhri, Baskina namā jeb paschā muishā. 2

Wez-Saktu semkohpibasflohla.

Apgahpafchanas-komisija par Sokolowitscha eestahdi dara sinamu, la Wez-Saktu semkohpibasflohla pee Zukuma war par Jurgeem 1878. g. atkal jauni stohleni tapf usnemti. Tamdeht tohp usajzinahst, kas wehleiohs sawus dehtus jeb aubselnus schini stohla lilt ismahzihst, ne par wehlu, laita preesch Jurgeem peeteihtees pee stohlas direktora Sintenis tunga. 3

Walbidama fenata ulasi no 21. Janwar 1877. g. N 2626 pasludinata Wisaugstala pawehle par to, la Sahtes semkohpibasflohla taradweensta ipildifchanas sinā peeflaitita pee 3. kategorijas mahjibas weetahm. Kuratorijms.

Rīgas pilskēstas kases-koleģiūma valdīšana wīseem par sīnu un webrā-likšānu pasludina, ka ta no augstas waldisšanas apstiprināta labrtība preefšā pilskēstas nodohšānu aismalfajšanas fāini 1878. gada ijdarama u fāchādu wīsi.

I. Tahs pabr 1878. gadu malfajamas pilskēstas mahju nodohšānas, proti:

- a. tahs 1/4 procentes mahju nodohšānas.
- b. " polijejas nodohšānas.
- c. " celu-brugefāšanas nodohšānas,
- d. " laltarnu-naudas un grunts-naudas — ja-cemalfa.

1) Par to turpmat peeminetu termina' laitu wīfas sumas nedalītas uš rei, jeb ari, ja dāščem malfatajiem tas labat buhtu ijdarams, ari pa dāščem un jaw ari preefšā ta malfafāšanas termina; tomehr ne wehlat, tā lihbs tam peđejeam laitam, tad jawr teefabm ta malfa buhtu peefšenama, — pilskēstas kases-koleģiūma ešpedijija cemalfah; un proti:

- a. par tahm mahjabm pašchā pilskēstā Merz un April mehnefchōs;
- b. par tahm mahjabm Maškawas Ahr-Rigā Mai un Juni mehnefchōs;
- c. par tahm mahjabm Selgawas Ahr-Rigā Juni un Juli mehnefchōs;
- d. par tahm mahjabm Peterburgas Ahr-Rigā Juli un August mehnefchōs;
- e. no tahm mahjabm pilskēstas mušchu aprinkē (im Stadtpatrimonialgebiet) Juli un August mehnefchōs.

2) Minetu mahju fainneekem tiks, pirms malfafāšanas laik eefahžees, peefubiti rehtent pahro, zil wineem preefšā fšā gada jamalfa nodohšānas un grunts-naudas un wineem ir brīhw, tuhlin, tad rehtenus jānem, jaw preefšā ta nofajita malfafāšanas termina fawas nodohšānas aismalfah.

3) No mahju fainneekem pawīsam neitās peenemta ta aīsbīdināfāšanahs, ta wini tohs rehtenus ne-efohē dabujufchī, waj ta wini ne lo nefinohē pahre fcho fludinaschānu un la tadēht' aīslawefufchees ar to malfafāšanu. Mahju fainneekem tee rehtent til tadēht' teel peefubiti, lai wineem buhtu weeglat to dabuht finahē, zil pa to gabu nodohšānas jamalfa.

4) Teem mahju fainneekem, kas nofajitā laikā fawas nodohšānas ne-aismalfah, buhs jamalfa strahpes procentes fahst, kas aprehtinatas fchāhdā wīshē: pirmajā mehnefi pehž tahs deenas, tad malfafāšanas termins beidhahs, 1 procenti no wīsu nodohšānu lecluma; ohtā mehnefi 2 procentes wairaf, tas ir: 3 procentes un trešchā mehnefi aikal 3 procentes wairaf, tas buhs 6 procentes no wīsu nodohšānu wehtības, un proti tā, ka pirmajā mehnefchā deenā ta strahpe par wīsu pilnu mehnefi trībt malfajama.

5) Kad pa teem mineteem diweem waj trim mehnefchēm tahs nodohšānas wehl nebuhs aismalfatas, tad peederigahm teefahm tiks usdohis, to parahdu eefših no parahdneekem. Pee fchāhdas eefšihfāšanas no teefas pufes teem parahdneekem nebuhs til ween tahs 4. punkte perminetas strahpes procentes, bet ari teefas malfas janolihfina.

II. Ekipašchū (brauzamu leetu) un firgu nodohšāna no teem, kas ekipašchā un firgus tura, ir wīwehlat lihbs 1. Mai fā. g. ja-cemalfa pilskēstas kases-koleģiūma ešpedijija.

1) Ekipašchū nodohšāna ir fchāhdā:

- a. par karitehm, kaleschahm, leeleem wefumu rateem un jiteem diwi- un wairaf juhgū-rateem ilgādā 5 rbl. f.;
- b. par drofchahm, turw-wahgeem un zitahm weenjūgu bes jumta ekipašchahm ilgādā 2 rubl. fubr.;
- c. par prašteem weenjūgu rateem jeb telegahm un maseem wefumu wahgeem jeb rāpufstahm ilgādā 1 rubl. f.;

par latru ekipašchū ihpāfchī. Teem ekipašchū jeb brauzamu leetu fainneekem, kas ar fawahm ekipašchahm nelahdu pelnu nedsen, teem tahda nodohšāna tīf par diwahm ekipašchahm i fātras no tahm trim fortehm jamalfa; bet teem, kas ar fawahm ekipašchahm waj wahgeem pelnahs, jamalfa par latru ekipašchū, tas teem ir.

2) Firgu nodohšāna ir 2 rubl. f. par latru

firgu. No teem ekipašchū un firgu turetajeem, kas lihbs 1. Maiju fā. g. tahs nodohšānas nemas, jeb ne par wīwahm ekipašchahm un par wīseem firgeem, par to jamalfa, nebuhs eemalfajufchī, tapat ari no teem, kas tuhlin nebuhs peemeldejufchī tahs pehž 1. Maija peeflapetas ekipašchā un peeflapetus firgus, neds par teem nodohšānas aismalfajufchī, tiks ta nodohšānu malfa peefšihā jaw Rīgas polije-waldīfchānu un teem turelahē wehl buhs peefšihfāšanas- un eelaeerefchānas-nauda ar 10 procentem polijejas-waldīfchānai ja-aismalfah.

III. Nodohšānas har funeem ir fchāhdas: par fehtas-, fehchū-, lohpu- un naltis-waifneeku funi jamalfa 50 fap. par latru gabu un par ilkaturu zitadu funi 2 rubl. f. par gabu. Ešchī nodohšāna par funeem wīwehlati lihbs 1. Mai fā. g. pilskēstas kases-koleģiūma nodohšānu ešpedijija ja-cemalfa.

1) Par wīseem tahdeem funeem, kas pehž 1. Mai peeflapeti, ir nodohšānas wīwehlati pa 14 deenahm pehž tahs deenas, tad peeflapete, nomalfajamas un par wehlat dīmufschēm funeem tuhlin, tad tee mehnefi wezi palitufchī.

2) Wīsi funi, kas pehž 1. Mai fā. g. bes maršahm, jeb ar wēzahm maršahm, kas naw preefšā fchī 1878. gada ijdarmas, tiks atrahsi uš eelahm un plāfchēm, tee tiks fākeri un tad pa trim deenahm wīnu fainneeks, nepeteitfees, tad tee tiks nolauti.

3) Saleris funs tīf tad ween tiks ijdohis, tad wīna fainneeks deenefšis lwtanji un marfu, jeb no kases-koleģiūma waldisšanas ijdohitu ohtu marfu un usdohdamas funa fihmes, peerādhīs, ta wīschā fchīni leetā wīsu pehž nolikumeem ijdarijīs; tomehr wīnam par funa ijdohšānu un barofchānu 50 fap. fubr. jamalfa.

4) Te fahst pilskēstas kases-koleģiūma waldisšana wīseem par webrā likšānu pasludina, ka ar 1. April fā. g., tad kontrolerehs jeb pahrrādhīs wīfas ekipašchā un firgus, waj par wīseem malfahis, tuhlin ari wīsi pilskēstas eefšihwotaju funi tiks ušnemti, tam preefšā 1878. gada nodohšānas jamalfa, un tad teem, kas funu nodohšānas preefšā fchā 1878. gada lihbs 1. Mai nebuhs pee kases-koleģiūma waldisšanas nomalfajufchī, notiks pehž 5 un 7 tās likums, kas dohti par funu nodohšānu malfafāšanu un' kas 229. numuri Rīgas deenas-awīshē no 12. Oktober 1868 ar Nr. 3665 wīseem par sīnu ijdudinati.

Ešche ppeemīnēti paragrafi tāis likumōs no-fajata tā:

§ 6. Katram pilskēstas eefšihwotajam, kas weenu waj wairaf funus tura, peenahfahs tāis nofajitōs terminōs pee pilskēstas kases-koleģiūma waldisšanas pahro to sīnu doht un tahs nodohšānas aismalfah. Kas to nedarīhs ihfā laikā, tam funa fainneekam buhs tahs nodohšānas dubulti ja-aismalfah, jeb wīnam tiks jawr polijeju tas funs atnemts.

§ 7. Kas no teefas pufes pahro to jautahs, leedh, ka wīnam funs efoht, tapat ari, kas fawam funim perlaf tahdu marfu, kas naw pehž likumeem no kases-koleģiūma waldisšanas ijdarmas, tam ja-aismalfah neween ta gada nodohšānas, bet ari strahpes-nauda, kas tīf leela, ka ta gada-nodohšāna dubulti.

IV. Wīfas tahs fchē peeminetas nodohšānas war i f deenas, tīf ween fwehtdeenas un fwehtōs ne, tomehr tīf tāi laikā no pulstien 10 preefšā pufdeenas, lihbs pulstien 2 pehž pufdeenas, pilskēstas kases-koleģiūma nodohšānu ešpedijija cemalfah. Rīgā rahstnamā, 30. Janwar 1878.

No Lubahnes mefchawaldisšanas, Zehfu kreifē, tiks tāi 20. un 21. Februar fā. g. pulstien 12 pufdeenas dāščādi ohsola un ohšā leetas-fohē, derīgi preefšā ritenu lohsteem, tamanu flezejim, fpeekchm, mahahm muzahm, dāščādeem dreimanu darbeem u. i. j. pr. Lubahnes mefchā-lunga mahjā „Moras“ pret tuhliit nomalfafāšanu, wairaf-fohlitajeem pahrdohē. 2

Es tagad dīhwoju pilskēstas Kalku-eešā Baltina namā N 6, fehtā 1 trepi augst, kur Bieglera un beedra Kantohē ir.

A. Webers,

hofgerichtes un rahštes adwotais.

Kad tee Zehfu kreifē, Laudones basnijas-draudfē Laudones pagasta aprinkē Joku mahjas gruntneeki Mikel un Andrei Wāhrkel parahdu dehl ir konturfē kritufchī un ta no wineem par dšimtu eepirtā Joku mahja no Reifarihtas Zehfu Wāllas Kreis-teefas uhtropi wairaf-fohlitajeem pahrdohē tāis, tad tohp jawr fcho nīsh parahda dewēji, tā ari parahda nehmeji ušajzinati, 3 mehnefchū laikā no apalfchā minetas deenas, tas ir lihbs 11. April fā. g. pee fchējeenas pagasta teefas ar fawahm prašchānahm peeteittees, jo pehž notejefufchā termina neween prashtajs wāirs netaps peenemts nehl klau-fihis, bet ar parahda flehpejeem likumigi ijdarihts. Laudones pagasta teefā, 11. Janwar 1878.

Pag.-teefas preefšchēfdetajs: **Andrei Sīhls. 2**

Kad tas Zehfu kreifē, Laudones basnijas-draudfē, Sawenes pagasta aprinkē, Andul mahjas gruntneeki Jakob Malfchāns parahdu dehl ir konturfē kritis un ta no wīna par dšimtu eepirtā Andul mahja no Reifarihtas Zehfu Wāllas Kreis-teefas uhtropi wairaf-fohlitajeem pahrdohē tāis, tad tohp jawr fcho wīsh parahda dewēji, tā ari parahda nehmeji ušajzinati, 3 mehnefchū laikā no apalfchā minetas deenas, tas ir lihbs 7. April fā. g. pee fchējeenas pagasta-teefas ar fawahm prašchānahm peeteittees, jo pehž notejefufchā termina neween prashtajs wāirs netaps peenemts nehl klau-fihis, bet ar parahda flehpejeem likumigi ijdarihts. Sawenes pagasta teefā, 7. Janwar 1878.

Pag.-teefas preefšchēhd. **Jahu Reija.**

Pag.-teefas ftrihweris: **J. Salling.**

No Nurmifchū maqafines (Rīgas kreifē, Sigulbas draudfē) tiks tāi 21mā Februar 1878, 70 fchētweru weefchū un 283 fchētweru anfu uš wairaf-fohlifchānu, pret tuhlin nomalfafāšanu, leclafās un malfafās dakās pahrdohē. 1 Nurmifchū pagasta-waldischānā, tāi 12. Janwar 1878. Pagasta wefajais: **P. Kalnā.**

Gohdigs sehns, preefšā dširnawahm, turfch ir pašhīams ar wīlas-lahrtchāmo mofchīnu un wefchānu, teel mellehs no melbermeifera **E. Gauke** Lehdman m. pahre Rembates dšelsh. st. (Ringmūdhof). 1

Rīgas Latw. beedriba.

Swehtdeem, 5. Februar 1878.

balle

Biletēs preefšā beedreem un lūmshēhm 50 fap. gabalā, laueneekem 1 rbl. Gefahltums pulst. 1/2 9 waf., beigums p. 3 rihtā. Beedribas ruhmes taps flehgtas p. 4 rihtā. Beedru lahretes ufrāhdamas.

Preefšchēeziba.

Pawafaras beedriba

gada-swehtfūs

fch. g. tāi 12. Febr. Rig. Latw. beedribā; nobrauhē no Sarlan-Daugawas ar dšelshēla-wiljeenu wakarā pulst. 5, 45 min. Gefahltums pulst. 7, beigās pulst. 4 rihtā. Malfa beedru lungeem 50 fap., kundshēm 30 fap., Rīgas Latweefchū-, Beribas- un Jonatana-beedribu beedri malfa to pašchū zenu, fwefchēm lungeem 75, kundshēm 50 fap. Pee eeeefchānas wīsu fchētru beedribu lohželteem beedre fahrtis ja-ufrahda, biletēs buhs dabujamas no veektdeenas Sarlan-Daugawā pee **E. Bange, F. Nierzen**, Rīgas Latweefchū beedribā pee fchweizera un fwehtu deenā pee **Kasē**. Par braufchānu latram pašchān jagahda; tani deenā beedribas namā neitās nelahdas darīfchānas weftas. Beedri teel luhgti, preefšā nobrauhfchānas beedribas namā fapulzetees. 2 Preefšchēeziba.

Behfīs.

12 Februarī pulst. 6 pehž pufd. teateris

un pehž tam weefšās wakarā karā-kritufchō atrahnehm un bahriueem par labu. **J. K. W. beedreju-komiteļa.**

No Anšures atwehlehts. Rīgā, 3. Februar 1878.

Drihēhts un dabujams pee bīlshū- un grahmātu-driketaja Ernst Plates, Rīgā, pee Behtera basnijas.

Te fahst peclifums ar fludinaschānahm.

Nedsihwais weefis.

(Statees Nr. 1.)

Zaunee fungi it wisi, bes ischkirchanas, bija netizigi. Daschi wehlejahs, ka nedsihwais weefis nahktu un winu sirdibu isprohwetu. Pahris wezaku fungu draudeja jaunajem, ka beedinadami ar pirktu. Daschi feewischli ari par nedsihwo weefi fmejhahs un nu zehlahs daudi smeektu, johku un sohbojchanas.

„Bet,“ fauja Bander lungs ar ehrmigahm dufmahm, „kas ta ir par johkofchanohs? Kur les tilai ween klausohs: Nedsihwais weefis ir labaja, nedsihwais weefis ir kreisaja puse un wifur! kas tahs par runahm preefsch dsihweem weeseem! Brohjam ar neeseem, dsihwas farunas! Nelahdas laktu farunas no nedsihweem weeseem!“

„Es ar ta dohmaju!“ teiza kahds teefas deenastmeeks.

„Es til ihsteni gribetu sinacht, ka fchi mukliga pasajina Herbesheimē ir eetikuse!“ fajija kahds jauns rahsklungs. „Ta teika jaw ir til nodehdejuse ka plikas ribas un zil man no winas pasihstams, tad tur ne-ismacht neds stahstinsch, neds stahsts, neds johla!“

„Das naw wis ta,“ atbildeja Waldrikis, „ta teika pahre nedsihwo weefi, ka winu toreis sinaja, un ka man winu kahds medineeks stahstija, ir par garu un preefsch muhsu deenahm par garlaizigu; tamdeht ari ir pareisi darijufchi, winu aismirdami.“

„Ka, waj juhs to notikumumu wehl sinat?“ prafija wisi.

„Es winu wehl ta tumfchi atminu!“ atbildeja Waldrikis.

„Al, tad jums wajjaga to mums stahstih!“ fauja jaunfundsēs un speedahs ab winu. „Luhgtu, luhgtu, jums wajjaga mums to isstahstih!“

Nelihdseja ne pretofchanahs, ne luhgfanahs. Bee feewischkeem peedalijahs fungi un ari luhdja. Krehtlus fagruhda lohpa. Waldrikim wajjadseja, waj gribofcham jeb negribofcham to stahstu no nedsihwa weefa stahstih, ka winsch to bija dsirdejis. Rai stahsts drufjin jaukaki buhtu, neka winsch to sinaja, peelika winsch tur zil ween spehja sawu pascha gudribu klah.

Tagad ir 200 gadi pagahjufchi, kamehr trihsdesmit gadu karfch ir fahzees, un Falzes kurfirsis Fridrikis Behmijas lehnina walfstibas krohni us sawu galwu lizis. Bet keisars un Bawarijas kurfirsis saweenojahs un tairijahs ar wifu katolu walihgu winam krohni atkal atnemt. Leelais, ischkerdamais kautinsch notika pee Brahgas, pee Balta kalna. Kurfirsis Fridrikis paspeheleja kautinu un krohni. Sibina ahtruma isplatijahs fchi sina pahre wifu Wahziju. Wifas katolu pilsehtas gawileja par nabaga Fridrika bohja eefchanu, kurfisch tilai kahdus mehnefchus us sawa trohna bija sehdejis, un kuru tamdeht wisi par johkeem „seemas lehninu“ fauja. To tilai sinaja, ka winsch pahregehrbees ar mas pawadoneem no Brahgas ismuzis. To sinaja preefsch 200 gadeem ari muhsu preefschgahjei Herbesheimē. Wini plahpaja toreis til pat labpracht no pilsehtas un walfs leelahm ka mehē, winu zeenijamee pehznahkamee; wini nebija wis toreis til tizigi ween, — bet tizibas trakti. Tee preeki pahre Fridrika uswarefchanu un mukfchanu bija gandrihs til pat leeli, ja wehl leelaki, ka mums tagad par Napoleona uswarefchanu un behgfanu.

Trihs til flaitas jaunekles, ka bildeē, sehdeja weenreis lohpa

un plahpaja no „seemas lehnina.“ Winas bija wifas trihs labas draudsenes un wifahm trim bija bruhgani, tas ir katrai bija saws, jo zitadi winas nebuhtu draudsenes bijufchas. Weenu fauja Beroniku, ohtru Franzisku un trescho Jakobini.

„Newajadsetu wis tam netizigam lehninam laut no Wahzsemes ismukt!“ teiza Beronika. „Til ilgi, ka winsch dsihwohs, newarehs wis tohs nolahdetohs lutertizigohs ismihdeht, un winsch ne-apnikē, mums atreedamees.“

„Ja,“ fauja Franziska, „un tas, kas winu nosit, dabu leelu patejibas algu no keisara un Baijeru kurfirsia, no swehtahs basnizas un no pahwesta; tahds us wifadu wihfi few debefis nopelnih!“

„Es gribetu,“ teiza Jakobine, „ka winsch nahktu us muhsu pilsehtu, ja, to til es gribetu! winam wajjadsetu jaw mana mihtaka rohlahm kriis! Mans mihtakais dabutu kahdu grafha walfsti par algu!“

„Ta ir ta prafschana,“ eejaujahs Beronika, „waj taws mihtakais tewi par greseni tairitu; jo winam nemas tahdas duhfchas us tam naw. Bet mans, kad til es winam ar azim mirkschkinatu, israutu tuhlin sohbinu un nozirfchu winam galwu. Un grafha walfstiba buhtu tew no deguna apafschas isranta.“

„Nu ko nu juhs abas tur leelatees!“ teiza Franziska. „Mans mihtakais ir tal par wiseem tas stiralais. Waj tad winsch naw jaw kaxa par kapteini bijis. Un kad es winam pawehletu pat Turku sultanu no trohna nozirfchi, winsch to ari daritu. Neprzejajatees til lohti par sawu grafha walfsti!“

Kamehr muhsu jaunekles wehl gar grafha walfstibu sribdejahs, iszehlahs preefsch wahrteem leels trohlfnis no aulefchu ftreedameem sirgeem. Ahtri steldsahs wifas trihs meitas pee lohga. Bet lauka bija negehligs laiks; leetus lija straumehm no junta un no debesim us semi. Wehtra fauja un dsina leetus lahjes pret nameem un lohgeem.

„Lai Deews apsehlojahs!“ fauja Jakobine. „Kas tahda laikā us zela ir, tas nezelo wis preeka dehl.“

„Tahdu tilai wajjadstiba dsen!“ fajija Beronika.

„Jeb tauna sirds apfina!“ peelika Franziska klah.

Teescham pretim, pee „Buhka“ weefnizas, aptureja 13 jahteeku fungi un kahpa mudigi no sirgeem. Dinwadfmit palika pee sirgeem, trihs padfmitais ar baltahm drahnahm gabja nama. Drihs isnahza gastuschneeks ar kalpeem. Sirgi tapa stali un fungi weefniza westi. Us wifu leelo leetu neluhlojht, faskrehja pulka laufchu us eelas, swefchohs jahneekus un sirgus flatitees. Smukakais peedereja baltajam lungam; tas bija sneegabalts schtimelis ar gresneem fegleem.

„Ja fchis tas seemas lehninsch buhtu!“ fauja wifas trihs jumprawas us reisu, no lohga nogreesdamahs un weena ohtru ar dohmigahm azim usluhtodamas.

Te zehlahs us eelas trohlfnis. Neds, wisi trihs jaunektu bruhgani eenahza eefschā. „Waj juhs jaw sinat,“ fauja weens no wineem, „behgdamais seemas lehninsch ir muhsu pilsehtas muhreds!“

„Te buhtu brangs kehrens!“ teiza ohtrē.

„Garajam wahjojam baltwahrim ir bailes us gihmja usrakstias!“ fauja treschais.

Preezigas schausmas pahrachma meitas. Winas usluhfjahs weena ohtru ar stihwahm azim. Ta bija, ka kad winas ar sawu stihwo flaitfchanohs farunatohs un fastnotohs.

Nejaufchi winas fneedfa weena ohtrai rohkas un fazija: „Ja! lai noteek! lai noteek! Wiſi trihs lohpâ!“ Tad winas atlaida fawas rohkas un apgreesahs pee faweem bruhfganeem.

Beronika teiza us fawu: „Ja mans mihtakais seemas keh-ninu islaisch dſihwu no pilsfehthas muhreem, tad gribu es labak seemas kehniina mihtaka, nefa tawu laulata draudſene buht! Til teefcham kâ man Deewſ ar wiſeem fwehteem palihds!“

Franziſka teiza us fawu: „Ja mans mihtakais seemas keh-ninam wehl ſcho nakti wehle pahrdſihwoht, tad gribu es to labak, nefa manu mihtako butſchoht, un mans mihtakais us kaſſahm muhſchigi parweltsi gaidihſ. Til teefcham, kâ man Deewſ ar wiſeem fwehteem palihds!“

„Jakobine fazija us fawu: „Tawu bruhtheskambara atſlehga ir muhſcham paſudufe, ja Tu, ſirdsmihtakais, ne-atnef man rihtâ fawu ſohbinu purpura farlanu no seemas kehniina aſnim!“

Tee trihs bruhfgani papreeſchu iſbihjahs, tomehr wini at-kal drihs fanehmahs, redſedami til ſkaiſti ſeedoſchas jaunekles, fawas bruhthes, kuras us atbildi gaidija. Neweens negribeja palakâ palikt; katrs gribeja pirmais fawu leelu mihleſtibu zaur ſcho warona darbu iſrahdiht. Wiſi apſohlijahs, kâ seemas kehniinſch faules wairs neredſefchoht.

Wini atdewa fawahm bruhthelm labas deenas un ſchihſ nu palika lohpâ preezadamees, kâ wina mihtakee, ſew drihs muhſchigo ſlawu iſpelniſchotees. Winas apbrihnoja wehl reiſ wina duhſchu un leelu mihleſtibu un iſdaltija jaw dohmâs to graſa walſti it lihdſigi fawâ ſtarpâ. — Bet tee trihs jaunee wi-hreeſchi farunajahs, gahja weefnižâ, iſpraſija alu, praſija plah-padami pehz ta ſweſcha, un kurfch gan taſ kehniinſch efoht un kur winſch gulohht, un waj winam ſmuka iſtaba efoht. Bet wini paſina weefnižâ iſkatru faktu. Un dſehra tur lihdſ wehlai naktei.

Preeſch deenas auſchanaſ ſteidsahs 12 ſweſchee weefi, par leetu un wehtru nebehdadami, prohjam. Trihspadſmitais weefiſ guleja fawâs aſiniſ peldedamſ gultâ. Winaſ bija trihs nahwigi duhreeni. Neweens newareja pateikt, kaſ winſch ir; gaſtuhſchneekſ tilai apleezinaja, kâ taſ noſautais ne-efohht wie taſ kehniinſch. Un winam bija taiſniba; jo seemas kehniinſch iſſpruka, kâ ſinamſ, us Hollandiju, un nodſihwoja tur wehl daſchu gadinu. Noſautais weefiſ tapa tai paſchâ deenâ ap-raktſ, bet ne us ſwehtiteem kapeem, zitu katolu kriſtito ſtarpâ, bet kâ netizibneekſ winſch kluwa no kriſtigas mihleſtibas us ſlepawu kapeem nowefiſ — beſ dſeedaſchanaſ, ſpredika un pawadiſchanaſ.

Bailigi gaidija muhſu trihs bruhthes us fawu mihtako at-nahſchanaſ, wineem to nopelnito ſaldo algu iſmaſfaht gribe-damaſ. Bet winaſ nenahja. Winaſ ſuhtija gan pehz wineem par wiſahm eelahm, bet neweens nebija winaſ no taſ puſ-nakſtſtundâs wairs redſejiſ. Wat weefnižâs fainneekſ, fain-neeze, winaſ kalpi un meitas neſinaja, us kureen wini bija gah-juſchi un kaſ wineem bija notiziſ.

Tad behdajahs muhſu meitinaſ lohti un raudaja deenahm un naktim, un noſchelloja to neſchehlto pawehli, kuru winaſ til ſmukeem un uſtizameem wi-hreeſcheem bija dewuſchâs.

Wiſwairak gaudojahs ſkaiſta Jakobine, kura papreeſch breeſ-migo darbu un seemas kehniina nahwi bija eedohmajufchſ un fawahm draudſenehm ſinamu darijuſe. Pehz taſ nelaimes nakſt bija diwi deenas jaw pawifaſ un trefcha ar' gandrihſ

aitezejuſe, un muhſu nabaga bruhthes un winaſ wezakee wehl nebija it neneeka no muhſu jaunekleem dſirdejuſchi.

Tee dauſijahs kaſhds pee Jakobineſ durwim un eenahja augſta un ſmalſſ kungſ eelſchâ, kurfch pehz taſ meiteneſ praſija, kura tehnam un mahtei blaſam fehdedama gauſchi, gauſchi raudaja. Sweſchineekſ nodewa winaſ wehſtuli, kuru winſch us zela no kaſhda jaunekka efoht dabujiſ un apſohlijees no-dohht. Al zil preezigi iſbihjahs muhſu meitene! Wehſtule nahja no mihtaka.

Bija jaw gandrihſ tumſchſ. Mahte ſteidsahs un atnefa di-waſ degoſchâſ lampas wehſtuli laſiht un ſweſchineeku labati apluhloht. Winſch bija wi-hreetiſ warbuht no trihsdeſmit ga-deem, no augſtaſ, wahjaſ ſeijaſ, pehz ta laika eeraduma ar leelu, melnahm ſpalwahm apliktu zepuri, melnu jaku un leelu ſpitiſchu krahu, kurfch lihdſ pat plezeem karajahſ, melnahm biſſahm un leeleem ſahbakeem, pee ſahneem karajahſ winam ſohbins, kura ſpâlſ ar ſeltu, pehrlehm un ziteem dahrgoem at-mineem bija iſrohtahtſ. Wiſadâs pehrwêſ ſpiguſtodami dahrgi gredeſeni bija winaſ pirkſtôſ. Tomehr winaſ waigſ, kaut gan ſkaidriſ un gohdigſ, neluhſkojoht us winaſ ſibinogajahm azim, bija lohti baſlſ un ſemei lihdſigſ un melnais apgehrbſ darija winaſ wehl jo baſlaku. Winſch noſehdahſ un tehws laſtja wehſtuli. Winaſ ſkaneja ta: „Nehſ ne-efam to rihtigo tra-h-pijufchi! Mihtaka, dſihwo tamdeht weſela, jo es eſmu zaur tam bruhtheskambariſcha atſlehgu paſaudejiſ! Es eimu karâ us Behmiju un melleſchu jaunu bruhthi, kura no mihtaka purpur-farlanu ſohbinu nepagehr! Apmeerinajatees ta kâ es! Tee es tew ſuhtu tawu gredeſenu atpakat!“ Gredeſenſ iſkrita no grahmataſ.

Kad Jakobinei taſ bija preeſchâ laſihtſ, tad winaſ nogihba un lahdeja un raudaja par tahdu wiltneeku. Tehws un mahte meerinaja winaſ un ſweſchineekſ teiza winaſ daudſ jauku wahrdu. „Kad es to buhtu ſinajiſ, kâ taſ blehdſ man tahdu weh-ſtuli dohſ, tad es, til teefcham kâ man Kapu graſu ſauz, ar fawu ſohbinu buhtu winam ſilu muguru pataiſijiſ. Noſchah-wejat fawas aſaraſ, ſkaiſta jaunkundſ, ar weenu weenigu aſarinu Suhs jaw ſpehjat wiſaſ fawas mihleſtibas leefmaſ iſdſehſ!“

Bet Jakobine newareja beigt raudaht. Graſſ beidsohht ai-gahja un luhdſa atlauſchanaſ, ſkaiſto zeeteju wehl weenreiſ no rihta apmelleht.

Winſch tureja wahrdu, un kad winſch ar Jakobini weens patſ bija, fazija winſch: „Es wiſu nakti newareju eemigt, us juhſu ſkaiſtumu un juhſu aſarahm dohmadaſ. Suhs eſat man gan weenu ſmi-hneſchanaſ parahdâ, kâ mani no negule-ſchanaſ baſlee waigi atkal fawu farlanumu atdabutu!“

„Kâ lai es waru ſmeetees?“ fazija Jakobine. „Waj taſ wiltneekſ naw man gredeſenu atpakat pahrfuhtijiſ un manu ſirdi eewainojiſ?“

Graſſ nehma gredeſenu un iſmeta winaſ par lohgu ahrâ. „Rohſt ar ſcho gredeſenu!“ ſauza winſch. „Zil labpraht es jumſ winaſ weetâ to ſkaiſtako gredeſenu dohtu; un winſch no-lila preeſch winaſ us galdu weenu no faweem ſkaiſtakaſeem gredeſeneem. „Un zil labpraht es jumſ wiſuſ fawuſ gredeſenuſ atdohtu un wini ir katris weenu walſtinu wehrti!“

Jakobine noſarka. Winaſ geuhda greſno gredeſenu atpakat. „Ne-efat til neſchehlgi,“ fazija graſſ, „kad nu es eſmu juhſ weenreiſ redſejiſ, tad es newaru juhſ wairs aiſmirſt! Kad juhſu mihtakais juhſ ir apſmahdejiſ, tad apſmahdejeet atkal winaſ!

Ea ir falda atreesfchanahs! Mana firde un mana grafa walstiba gut pee juhsu kahjahm!"

Jakobine gan negribeja nelo no tam dsirdeht; tomehr wina fawâ firdi atrada, la grafam esohht taifniba un la to ne-ustizamo waijagohht aismirft. Wini runaja wehl dauds fawâ starpâ. Grafs runaja gohdpratigi un patihkami; tilai winsch nebija til smuks, la pasuduschais bruhigans, wina waigs bija padauds bahls un semei lihdfigs. Bet kad winsch til jauki runaja, tad to waigu drihs aismirfa. Un la nu illkatrai leetai faws laiks ir, la ari Jakobine nostahjajs no raudaschanas, un winai waijadseja jaw daudsreis par grafa johkeem fmeetees.

Herbesheimê drihs it wisi sinaja, kas par bagatu lungu winu muheds mihtoht, jo winam bija gresni apgehrbti fulaini un isschlehdra pulka naudas. Ari to dabuja it wisi sinahht, la winsch Jakobinei no winas pasuduschais bruhigana wehstuli atnesis. Kad Weronika un Franziska to dsirdeja, tad winas ftrehja pee Jakobines un prastija, waj bagatais grafs no teem abeem nelo nesinoht un luhdja, pehz wina klauschinahht.

Jakobine to ar' darija, un kad grafs fazija, winsch griboht tahs zeesdamas meitinas pats usmelleht, lai waretu winahm ari lo no winu bruhiganeem pawehstihht, tad Jakobine winam par tam pateizahs. Wina bija tagad ari dauds mihligaka pret winu, jo wina bija pa naktim daudsreis apdohmajuse, gresno grehsenu apluhlojuse un dohmajuse: "E man tilai fajuja ja-ardara un grafa walstiba ir rohla un naw nemas ne ar Weroniku ne ar Franzisku jabala. Tomehr wiltneeka darbs ir man palihdsejis pee grafa walstes tilt."

Un wina rahdija wezakeem dahrgo grehsenu, kuru bagatais kungs bija us galdu atstahjis un la winsch winu sohlijis prezeht un no wina leelajahm muischahm, wifu, lo til wina sinaja wina istahstija faweem wezakeem. Bet kad nu grafs atkal atnahza un winas wezakus peeklahjigi luhdja, lai winam atwehloht fawai meitina preeksch swehtdeenas stahtes lo schlinkohht, un kad nu winsch no kahdas dahrgas kastites weenu dimanta krustu ar septinkahrtigu pehrtu schnohri isnehma, tad ari muhsu wezaki fahla tizeht. Tad tehws ar mahti farunajahs un fazija: "Tahds snohs ir labs, to mums waijaga peedabuhht!"

Nu wini fahla fawu meitu peerunahht, atstahja winu ar grafu weenus paschus kambari un zeenaja winu ar gahrdu-meem un wihneem lihds pat wehlai naktei. Bet winsch nelo par welti nepeenehma un wezaki dabuja smukas pretschlinkibas. Jakobine preezajahs gara, la wisa pilsehta winu apskandischohht, kad wina buhschoht gresene palikuse, un kluwa fawam usmahzigam bruhiganam jo deenas jo padewigaka.

Bet schis bija tilai tahds naschfigs putnelis. Jo kad winsch pee Weronikas nahza, tad winsch atrada scho skaistatu par Jakobini, un kad winsch beidsohht gaischmatigo Franzisku redseja, tad winsch dohmaja, la tahs zitas pawisam nesmutas esohht. Winsch gaischmatigai Franziskai un melnmatigai Weronikai, katrai stahstija ihpafchi no winu bruhiganeem to paschu notikumumu. Winsch esohht kahda weefniza us zeta trihs jaunus sehnus atradis, kuzi ar diwahm meitahm pee wihna bikereem par dauds lustigi dsihwojuschi. Wisi esohht gribejuschi us Behmiju karâ eet, un tahs meitas wineem lihds. Kad wini esohht eelsch farunas dsirdejuschi, la schis (grafs) zaur Herbesheimi braufschohht, tad weens Jakobinei grahmatu esohht rastsijis un winu luhdhis, to grahmatu lihds nemt. Bet ziti

esohht mehdijuschi un teikuschi: "Mums ir ar schihm lustigajahm meitahm wairaf darischanas, mums naw watas grahmatas un neekus rastsiht; bet ja juhs gribat winas apbehdinahht, tad fakat winahm, la mehse eijam us Behmiju, jo mehse efam us muhsu bruhschu pawehli par dauds fliktu darbu padarijuschi. Un mehse suhtam winahm grahmatas weeta grehsenus atpakal, un fakat winahm, lai winas zaur ziteem leekahs sewi meerinatees.

Jaw pee Weronikas grafs appalwoja, la winas peekrahpta bruhigana grehsens winam pahrleekam pasohht; bet pee Franziskas winsch atrada, la tas grehsens esohht warbuhht tilai preeksch wina tizis taifhts. Un winsch meerinaja katru til mihligi un prastija: waj winas bruhigans ar' tahdas afaras pelnoht, kuzsch fawu jauku bruhiti til negohdigi warohht atstahht un pee negohdigu meitu fahneem grehsenu un firdi atsweest? Winsch sinaja beidsohht illkatru apmeerinahht. Katrai winsch dewa schlinkibas. Katrai winsch peefohlija fawu firdi un grafa walstibu un katra eemihleja wina bahlo gihmi.

Bet muhsu trihs draudsenes flehpa weena ohtrai, la grafs winahm illkatrai bruhigans esohht, jo illkatra baidijahs, la ohtra pehz tahda bagata bruhigana fawus tihklus ne-ismestu. Winas wairs zita zitu ne-apmelleja la agral, un dusmojahs lohti, ja nejauschi isdirda, la grafs ar ohtru paschfchanohs turoht. Weena ohtru apstauda, katra gribeja winu jo wairaf mihleht, lai winu waretu pawisam faistihht un nodewahs pawisam fawam bruhiganam.

Neweens nepreezajahs par scho skaudibu un naidibu wairaf, la muhsu naschfigais putnelis, bahlais grafs. Zaur scho skaudibu winsch ihfa laika muhsu skaistatu firdis pawisam uswareja un eenehma. Gan winsch illkatrai apleszinaja pee it wisa, kas swehts ir, la tahs zitas aufchas un mulkes esohht; bet winam waijagohht tomehr gohdpratibas deht winas kahdu reifinu apmelleht. Ari schi isruna wairs nepalihdseja. Kad nu beidsohht illkatra no wina pagehreja, lai winsch par mihlestibas peerahdischanu tahs zitas nebuht ne-apmellejohht, tad winsch rahdijahs lohti behdigs un nostumis buht. Bet winsch nolika weenu preti nolihgchanu: "gruntigu faderinaschanu un grehsenu pahrmainschanu wezaku klahthuschana un pehz weenu kufu stundu nakti. Kur wini netrauzeti no kahsahm, wehl tepat waretu schupstitees un mihletees, pirms wini us grafa pili aisbrauzohht. Ari ar tam bija muhsu skaitules ar meern un tas wahds tika ar faldu butschinu apstiprinahhts. Bet pee butschinas teiza katra: "Mihlais graf, kahds bahls juhs efat? Noleekat tahs melnahs drehbes, winas padara juhs wehl jo bahlakus!" Tad winsch arween atbildeja: "Es walkaju melnas drehbes, kamehr swehrestibu buhschu ispidijis. Kahu deena es atnahlschu, firdsmihlaka, til farlanas un baltas drehbes, la tawi waidfimi!"

Ea muhsu grafs ar illkatru faderinajahs. Tas wifs notika weena pascha deena. Tad winsch lihda tumfa pee katras gulamaja kambariti. Tas notika nakti. Kad ohtra rihta muhsu meitenes par dauds ilgi guleja, tad winu wezaki gahja winas mohdinahht, un atrada tahs trihs jaunekles gulta guloht, til aukstas la ledus un kalus us muguru apgreestus.

Nu iszehlahs tais trihs weetas breefmiga brehlschana. Wisi laudis fashrehja isbihjuschees us eelu. Wisi klahwa: "Sleplawiba! fleplawiba!"

(Zurpmaht wehl.)

Gradi un feedi.

Maniġs blehdis.

Rahdā Pohfu pilsfehtinā notifikahs ūchahds atgadijums. Minetā pilsfehtinā bija lohti jauka weefniza, kurā turigs fainneeks dšihwoja. Rahdā wakarā pee ūchahs weefnizas pee-brauzā ar fuhrmani lohti ūmalks kungs, leelā kaūchokā gehr-bees. No kamanahm iūlahpis wiūūch eegahja weefnizā un praūija fainneekam, waj winam newarohūt pa nakti doht kohrteli. „Kapeh; tad ne,” fainneeks atbildeja, un to fajidams kungam eerahdija jauku kambari ar gultu un galdinu; ari eedewa atūlehgū, ar ko kambari aiūūlehgū.

Muūūū ūweūchais kungs eegahja kambari un to aiūūlehdja; ko wiūūch tur darija, to newareja ūnahūt. Ohtrā deenā no rihta pulkūten aūtonōs wiūūch lohti ūipri ūwanija. Sulainis tuūlit eenahja.

„Ko pawehlat, zeeniġs kungs?” ūlainis praūija.

„Uūūau; mau fainneeku!” ūweūchais kungs pawehleja.

Sainneeks atnahja un jautaja, kas wajadūiġs.

„Man ir gauūcham leelā nelaine notikufe,” ūweūchais kungs fajija, „man ir ūagli aplaupijūūchi: manas biūūes ar 200 rubkeem aiūnejuūchi.”

„Bet tā tas wareja notikt?” fainneeks wajajaja, kaūdu brihtinu apdohmajees; „jums jaw durwis bija aiūūlehgūtas.”

Kungs rahdija uū durwin, kurahm atūlehgū wairs pawifam nebija.

„Waj tad juhs ne-uūmohdatees, kad ūagli eelaufahs.”

„Ne!” kungs atbildeja. „Tikai tagad uūzheles redū, ka manas biūūes ar 200 rubkeem wairs naw, un ja juhs man tohs 200 rublus ne-atdohdat, tad es eeūchu pee poliūejas. Kur lai es beū naudas un pat beū biūūehm lai eimu? Un poliūeja peeūpeedihs, ka jums buhs man nauda ja-atdohd.”

Sainneeks pahdohmaja pats pee ūewim: „Ko lai es eimu pee poliūejas wasatees, man tikai neūlawā zeltōhs manai weefnizai. Labaki ūamalūaju tohs 200 rublus un atlihdūinaju, to tahs biūūes malūa.”

To dohmādams fainneeks atdewa ūweūcham kungam ūawas biūūes un ūamalūaja tohs 200 rublus. ūweūchais kungs preejigi aiūmalūaja ūawu kohrtela naudu un tad dewahs prohjam.

Beh; ne-ilga laika weefnizas fainneeks dabuja ūchahdu wehūtuli:

Zeenijams weefnizas fainneeks!

Es juūū weefnizā eegahju beū biūūehm un beū kaūdas naudas, bet iūgahju ar juūū labakahm biūūehm un ar 200 rubkeem, waj tā naw laime! Jo manim tikai bija leels kaūchoks, kurā es biju eetinees un nekahdas biūūes.

ūweūchais kungs.

Sainneeks gan no duūmahm un ūchelahahm gribeja waj plihū, bet ko dariht? ūweūchais kungs jaw ūen bij prohjam.

Uhdra Jahnis.

Johku ūahūtini.

„Waj apūubdūetam ūawu pagehrejumu eūat iūteilūūchi?” Tā adwokatū praūija ūawu klients.

„Ja, gan!” Tā klients.

„Un ko tad wiūūch fajija?” Tā adwokatū.

„Wiūūch manim uūbrehja, lai es eijohūt pee wella!” Tā klients.

„Un ko tad juhs darijat?” Tā adwokatū.

„Ko dariju? Es nahju pee jums!” Tā klients.

Kungs, kas lahtūchu kaūchoku walkaja, ar zitu ūahka ūrihdeees, tadeht ka ūchis pee tā paūtahweja, ka ūiltat eūohūt, kad kaūchokla ūpalwu ahrpūū neūohūt.

Kad pirmajam ne uū kaūdu wiūūū ne-iūdewahs ohūtro pahleezinahūt, ka winam wiūotees, tad wiūūch eeūauzahs: „Ko nu parwelūti plahpajat! Ja kaūchoka ūpalwa teeūcham ahrpūū wairak nedohūtu ūiltuma, tad prohtams, pats lahjis to nenestu eeūūpūūū.”

Reiūneeks Riġas gaūūūūū ūulaini praūija: „Waj tas jaw ilgi, kamehr klinger Riġā til maūini?”

„Kamehr wairs nemalūa graūi, bet 1 kapeitu ūudraba.” Tā ūulainis atbildeja.

Jautajums: Kam gan parahiūū lauliba nerohdahs?

Utbilde: Tadeht ka laulibā parahiūū nerohdahs.

„Kad manim koleera ūehrgu nebuūūchohūt dabuht,” tā Berlinē eelneeks gudroja — „tad manim jaūarġajotees no diwahm leetahm, pirmā kohrtā no errestibas un ohtrā kahrtā no ūchnabja. Ja es nu tad ūchnabju metu, tad koleera ūehrgu dabuju. Bet ja ūchnabja nemetu, tad ari ūehrgu dabuju, jo man tad ūinams ja-errojahs. Tadeht labak ūchnabi dūerūchu un ūehrgu dabuūchu neka ūchnabja nedūeru un tomehr ūehrgu dabuju.”

Behteris tas neleetis pee poliūejas ūiltumu bij dabujis, riūtigi uū to weetu, kur mugura beidūahs.

Kad winu atlaida, tad draugs praūija, jil ūiteenu Behteris eūohūt dabujis?

Behteris lepni atbildeja: „Manim neklahjahs par to behdaht, kas aiū manas muguras noteek.”

Ja labpraht no reebiga jilweka gribi atkratitees, tad aiūdohdi winam naudu, kad nabġs ir. Bet kad bagats ir, tad luhdūi winu, lai tew naudu aiūdohd.

Dzi manim, ūawu mehri panahūū.

Sūdums.

Sirds, kamdeht jel behdajees?

Kad tew dahrgums nihjis!

Kam til lohti ūehrojees?

Dūihwes ūaldums ūlihjis.

Luhko lahtat tehwiġā

Seltenes kur dūeed,

Dajūas iūplauūū Baltijā

Kohūes, kas tew ūeed.

Nepeemin tahs wiūtneeūes,

Kas tew ūirdi dūehla;

Wiūas tomas ūautribas

Pirmahs kapā wehla.

Silinsū.

Utbildedams redakūehs Ernū Plates.